"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 229 — 1929 | Federated Pressin jäsen | Lauantaina, syysk. 28 p. — Sat., Sept. 28 | Member The Federated Press | XIII Vuosik. — Vol. XIII

Onko Hawaii mullistusten kynnyksellä

150 MAANJÄRISTYSTÄ 24 TUNNIN SISÄLLÄ

Pelätään tulivuorten purkautuvan

VÄESTÖ PAKENEE KAUHUN VALLASSA

HILO, Hawaiin saari, syysk. 27. — Saaren länsiosan asukkaat ovat joutuneet pakokauhun valtaan sen jälkeen, kun maakamara on alkanut arveluttavasti vavista ennen kuulumattomien maanjäristysten tärisyttämänä. Kaikkien 150 maanjäristystä on tapahtunut viimeisten 24 tunnin sisällä. Kaikkien voimakkain niistä sattui kello 6 ip. keskiviikko-iltana.

Suuri joukko alkuasukkaiden koteja on tuhoutunut, ja suurempien rakennusten seinät ovat halkeilleet tahi romahtaneet alas. Asukkaat jättivät kotinsa ja pakenivat pelon vallassa, sillä seudulla on kolme suurta tulivuorta, joiden pelätään ryhtyvän toimintaan ja hukuttavan koko tienoon sulan laavan ja kiven alle.

Niin voimakas oli viimeinen maanjäristys, että Kalakekuan seismografi, joka rekisteröi järistysten voimakkuutta, tuhoutui.

Tiedemies ennustaa suurta luonnonmullistusta

Kuuluisa tutkija, tohtori Jaggar, oli ilmoittanut, että huomattavat seismiset häiriöt viittaavat siihen, että kolme suurta tulivuorta tulevat purkautuamaan. Paljon taloja ja karjakartanoita Maunaloan alueen Konan piirissä on tuhoutunut. Järistykset ovat olleet viomakkaimmat Konan piirissä missä sijaitsee suuri tulivuori Hulalai, jota on luultu sammuneeksi.

1,000 kiinalaista vangittu äskettäin Neuvostoliitossa

Seuraus Neuvostoliiton ja Kiinan välisen selkkauksen kärjistymisestä

NEW YORK, syysk. 27. — Täällä julkisuuteen saatettu Kuomin uutistoimiston tieto Nankingista kertoo, että Saksan ulkoasiain virasto oli ilmoittanut Kiinan Berlinissä olevalle lähettiläälle, että yli tuhat kiinalaista oli vangittu Neuvostoliitossa sekä että vangitsemiset jatkuvat. Berlinin lähettiläs pyytää Nankingin hallitukselta varoja vangittujen perheiden avustamiseksi.

Joku aika sitten antoi Neuvostohallitus määräyksen, että kaikki sellaiset kiinalaiset, jotka eivät kuulu kommunistipuolueeseen tahi ammatillisiin unioihin, on pidätettävä ja karkoitettava pois maasta.

Shearerin puuhailut Genevessä

Vehkeili yhdessä laivastovarustusten lisäämiseksi

WASHINGTON, syysk. 27. — Senaatin tutkimuskomitean edessä todisti sanomalehtimies E. W. Pearson, joka oli kirjeenvaihtajana Genevessä laivastoneuvottelujen aikana, että laivasto-"asiantuntija" ja amerikkalaisten laivarakennusteollisuuden urkkija Shearer oli läheisessä yhteistoiminnassa vara-amiraalien Reevesin ja Schofieldin sekä komentajien Frostin ja Trainin kanssa koko neuvottelujen ajan.

Nämä olivat voimakkaasti vastustaneet minkäänlaisen sopimuksen tekemistä laivastovarustusten supistamiseksi. Tämän vuoksi olivat neuvottelut pakoitetut epäonnistumaan alusta lähtien.

Työväen sortolaki Meksikossa

MEXICO CITY, syysk. 27. — Äänestyksessä on edustajakamari antanut yleisen kannatuksensa hallituksen esittämälle uudelle työväenlainsäädännölle, jonka tarkoituksena on saattaa työläiset entistä suuremmassa määrässä riippuvaisiksi virkavallasta ja estää lakkojen syntymisen pakollisella taantumuksellisella sovinto-oikeusmenettelyllä.

Laki kokonaisuudessaan on täydätty työläisiä vastaan, joskin siinä on eräisiä vähäisempiä myönnytyksiä työpäivän pituuden säännöstelyn y.m suhteen. Lakiin tulee todennäköisesti tehtäväksi muutoksia yksityiskohtaisessa käsittelyssä.

Kutomoparoonit tunnustavat epäonnistuneensa

TERRORIN LISÄKSI PUUHATAAN SORTOLAKEJA JA SOTATILAA ETELÄN TYÖLÄISIÄ VASTAAN

CHARLOTTE, syysk. 26. — North Carolinan valtion kuvernööri Gardner, joka itse on tehdasporho, on toimeenpannut toisten kutomotehtailijain kanssa neuvottelun Gastonian ja ympäristön tilanteen johdosta. Tässä neuvottelussa myönsivät työnantajat harvinaisella avomielisyydellä, että terroristiset keinot eivät ole tuottaneet sellaisia tuloksia kutomotyöläisten taistelun murskaamiseksi ja unien karkoittamiseksi North Carolinasta, kuin olivat luulleet. Sen vuoksi toteavat riistäjät, että toisiin toimenpiteisiin on ryhdyttävä.

Lainlaatijakunta ehkä kutsutaan laatimaan uniovastaista lakia

Kuvernööri Gardner on ilmoittanut, että jos tilanne kärjistyy, julistetaan sotatila kutomoalueilla. Lisäksi mahdollisesti kutsutaan lainlaatijakunta ylimääräiseen istuntoon, jossa ajettaisiin päätökseen uusi sortolaki, jonka kautta julistettaisiin uniot laittomiksi ja estettäisiin työläisten kokoukset sekä unionistisen propagandan harjoittaminen.

Tehtailijat valittavat sitä, ettei valtiossa ole tätä nykyä mitään lakia, jonka nojalla viranomaiset voisivat "laillisesti" estää kommunistien kokouksen.

Kehoitetaan heittämään työläisille luu "rauhoittaakseen lisääntyvää tyytymättömyyttä"

Julkisuudessa esitetyistä lausunnoista päättäen, aikovat kapitalistit entistä suuremmassa määrässä mobilisoida valtion koneiston työläisiä vastaan. Nähdessään toiselta puolen työläisten taisteluhalun lisääntyvän kautta koko etelän ja union jatkuvasti valtaavan maaperää, on kansallisen teollisuuden harjoittajain liiton edustaja Edgerton lähettänyt etelän tehtailijoille kirjelmän, jossa kehoittaa vähäisiin palkankoroituksiin, hälventääkseen tyytymättömyyttä. Tämä työläisille viskattu luu ei kuitenkaan estäisi työläisten liikehtimistä, vakuuttavat union organiseeraajat.

Yrittävät estää mielenosoitusten pidon

Kansainvälinen työväen puolustusliitto on suunnitellut jättiläismielenosoituksen järjestämistä Charlottessa murhatun Ella Mayn muistolle. Haalien ja teattereiden omistajat kuitenkin ovat yhteisrintamassa, yrittäen estää huoneiston saannin tarkoitusta varten.

Työläiset ovat edelleen kehittäneet vastahyökkäyksiään tehtailijain hurttaterroria vastaan. Useita korvausjuttuja on nostettu virkavallan ja hurttien toimeenpanemien väkivaltaisuuksien ja laittomien vangitsemisten johdosta.

Protesti Gastonian vangittujen lakonjohtajien puolesta

C.T.N. Liiton Long Laken osasto vaatii vangittujen vapauttamista

"Koska kolmetoista kansallisen tekstiilityöläisten liiton jäsentä ja järjestäjää on parhaillaan pidätettynä valheellisilla syytteillä Gastonian, pohjois-Caroliinan, poliisipäällikön murhasta ja ovat Charlottessa, N. C., oikeuden tutkittavana tästä syytöksestä; ja koska me käsitämme tämän olevan luokkasortotoimenpiteen suunnattuna työläisiä vastaan, joka ovat turvautuneet teollisuusliittonsa rakentamiseen, puolustaakseen elintasoaan ja taistellakseen palkanalennuksia ja työsuhteitten huononemiseta vastaan olkoon päätetty, että tämä C. T. Naisliiton Long Laken osasto, jäsenluvultaan 38, vaatii näitä laillisen murhan uhkaamia työläisiä vastaan nostettujen tai rakennettujen syytösten peruuttamista ja heidän pikaista vapauttamistaan vankeudesta.

Olkoon edelleen päätetty, että kopio tästä päätöslauselmasta lähetetään pohjois-Carolinan valtion kuvernöörille ja työväenlehdistölle."

SAKSALAISET PANKIT KESKITTYVÄT

Berlin, syysk. 27. — Suurin pankkien yhtyminen, mitä Saksassa on milloinkaan tapahtunut, julistettiin eilen. Deutsches Bank ja Disconto Gesellschaft-nimiset pankit ovat yhtyneet ja muodostavat uuden yhtymän, jonka pääomat tekevät noin 285,000,000 saksanmarkkaa.

Intiaanien johtajat koolla Sudburyssa

Vaativat ikivanhoja tunnustettuja oikeuksiaan, jotka heiltä on riistetty

Neljäkymmentä intiaanijohtajaa ja muita edustajia kokoontui viime keskiviikkona Sudburyn St. Ann's-seurakunnan haalille keskustelemaan Canadan liittohallitukselle lähetettävistä vaatimuksia, joissa vaaditaan hallitusta palauttamaan intiaaneille heidän aikaisemmat oikeutensa entisten sopimusten perusteella määriteltyihin luonnon lähteisiin. Noin 200 vuotta vanhoja asiakirjoja on kaivettu esiin ja tullaan käsittelemään kokouksessa. Asiakirjoissa määritellään intiaanien kalastus- ja metsästysoikeuksia.

Intiaaneilla on käsillä 216 vuotta vanha asiakirja, Utrechtsin sopimus, jonka mukaan Britania on taannut intiaaneille oikeuden elää heidän omien tapojensa mukaan, ja jotka oikeudet Englannin kuningas George III on uudistanut 1763. Näiden sopimusten mukaan ei maakunnallisilla säädöksillä ole mitään tekemistä intiaanien kalastuksen ja metsästyksen kanssa. Edustajat valittivat, että maakunnan riistanvartijat olivat häirinneet intiaaneja heidän hankkiessa elatusta itselleen ja perheilleen.

Kokous hyväksyi päätöslauselman, jossa vaaditaan hallituksen avustusta Christian Islandin intiaaneille, joiden edustajat väittivät jääneesä osattomiksi Robinson Huron sopimuksen mukana heille kuuluvista hallitukselta tulevista maksuista.

Neuvostoliitolla suuret rakennussuunnitelmat

Tehtaisiin, kouluihin, valtiofarmeihin y.m. käytetään tulevana vuonna $6,500,000

MOSKOVA, syysk. 27. — Lokakuun 1 päivänä alkavana vuonna tulee Neuvostohallitus käyttämään yhteensä $65,500,000 rakennussuunnitelmiensa edistämiseen. Varat käytetään teollisuuslaitoksien, voima-asemien, uusien asuntojen, koulujen, valtiofarmien y. m. rakentamiseen.

Neuvostoliitto toteuttaa parhaillaan laajaa viisivuotista rakennussuunnitelmaa sosialistisen talouden voimistuttamiseksi.

Thorntonin palkkaa "vähäisen" koroitettu

Canadan kansallisen rautatien rahallinen asema huonontunut vuosi vuodelta

OTTAWA, syysk. 27. — Täällä kerrotaan, että Canadan kansallisen rautatien presidentin palkka on korotettu 95,000:een dollariin. Henry Thornton on saanut tähän mennessä 65,000:n dollarin vuosipalkan ja sen lisäksi 10,000 dollaria matkustuskuluja. Nyt kerrotaan hänen palkkansa korotetun 10,000:lla dollarilla ja edelleen on 10,000 dollaria myönnetty vuotuisiin matkakuluihin, joten hänen vuotuinen palkkansa olisi 85,000 dollaria, mutta tähän kerrotaan vielä lisätyn 10,000 dollaria Central Vermont rautatiejärjestelmän ylivalvonnasta, jota tietä hoidetaan erillisenä osana, vaikka sen omistaakin Canadan kansallinen rautatiejärjestelmä. Täten Thorntonin palkka kohoaa kaiken kaikkiaan 95,000 dollariin.

On siinä palkkaa yhdelle Heikille ja osottaa se mitä häikäilemätöntä kansallisten liikkeitten hoitoa. Thorntonin liikemieskyvyt liikkeenhoitajana kuivuvat oman palkkansa hoitamiseen. Se vähäinen edistys, mikä Canadan kansallisella rautatiellä on saavutettu Thorntonin ollessa sen liikkeenhoitajana, on johtunut asutuksen lisääntymisestä tien varsilla olevilla alueilla, sillä Thornton sai liikkeenhoidon käsiinsä juuri Canadan teollisen nousukauden alussa. Thornton on kylläkin sovittanut kaikellaisia hiestytysjärjestelmiä työläisten niskoille, mutta tälläkään ei ole saavutettu järjestelmän rahallisen aseman vakiintumista

Me julkaisimme joku aika takaperin uutisen Canadan kansallisen rautatien rahallisesta asemasta, josta uutisesta kävi selville, että kansallisen rautatien rahallinen asema oli huonontunut Thorntonin johtoajalla sadoilla tuhansilla dollareilla. Tämä toteaa sen, että Thornton on niitä liikemiehiä, joka osaa valmistaa voiton tilikirjoissa. Työläisten päistä on saatava karsittua pois kansallisten liikkeiden harhakuvat. Kapitalistisen hallituksen aikana ne ovat vain yksityisiä rahamiehiä hyödyttäviä laitoksia.

Kiinassa taasen ovat sisälliset taistelut alulla

NANKING VÄITTÄÄ OLEVANSA VOITON PUOLELLA

Lähettää suuria joukkoja Hunaniin

KAPINALLISET KESKITTÄVÄT MYÖS VOIMIAAN

NANKING, syysk. 27. — Vaikka Nankingin kansallinen hallitus on ilmoittanut saaneensa tietoja, että kenraali Chang Fah-Kwein' kapinalliset joukot olisi lyöty pohjois-Hunanissa ja riisuttu aseista ankaran taistelun jälkeen, kertovat Cantonista saadut tiedot, että sikäläinen hallitus jatkaa joukkojen keskittämistä Kwangsin taholta ei ole kuitenkaan tehty mitään sotaliikettä Cantonia vastaan.

Kuusi huomattavaa sotaherraa yhtyneet Fah-Kweihin

Lontoo, syysk. 27. — Kuusi tärkeätä sotilasjohtajaa, niiden joukossa Cantonin piirin komentaja, kenraali Chan Chai-Tong, ovat yhtyneet kenraali Fah-Kwein kapinaliikkeeseen Nankingin hallitusta vastaan, kertovat "Exchange Telegraphille" Hong Kongista saapuneet tiedot.

Tämän mukaan on kansallinen hallitus lähettänyt suurella kiireellä 16,000 miestä käsittävän armeijan Ichangista kenraali Tsao Wanshunin johdolla taistelemaan kapinallisia vastaan, joiden odotetaan saapuvan Hunanin maakuntaan sunnuntaina. Lisäksi on amiraali Chen etenemässä viiden tykkiveneen kanssa auttamaan kenraali Tsaota.

Kahakka japanilaisten kanssa Manchuriassa

Nankingin ulkoministeriö on pyytänyt Manchurian hallitukselta yksityiskohtaisia tietoja kiinalaisen poliisin ja etelä-Manchurian rautatien japanilaisen vartioväen välillä Tiehlingissä sattuneesta taistelusta, ryhtyäkseen välittömästi neuvottelemaan tapahtumasta Tokion kanssa.

Samalla ilmoitetaan, että Siperian rajoilla Manchuriassa olevia kiinalaisia joukkoja on vahvistettu 20,000:1la miehellä. Kiinalaiset odottavat Neuvostoliiton joukkojen pysyvän asemissaan koko talven.

Lakonjohtaja vangittu Hamiltonissa

HAMILTON, syysk. 27. — Andy Lockhart, juuri hiljattain perustetun union puheenohtaja joutuu tänää vastaamaan poliisioikeudessa rikkurin työhönmenon estämisestä lakonalaiselle tehtaalle. Lockhartin väitetään peljättäneen John Kral-nimistä lakonrikkuria estääkseen hänen menemästä työhön National Steel Caryhtiön tehtaaseen, jonka tuhannen työläistä on lakossa 50 pros. palkanalennusta vastaan. Yhtiö on turvaantunut poliisien suojelukseen saadakseen lakon särjettyä. Aikaisemmin on useita lakkovahteja vangittu ja poliisiketju on asetettu tehtaan ympärille.

Brittiläinen siirtolaisuus

Sitä tullaan edelleen edistämään

OTTAWA, syysk. 27. — Liittohallituksen siirtolaisministeri Robert Forke, neuvoteltuaan rautateiden edustajain kanssa tänään, ilmotti että brittiläistä siirtolaisuutta Canadaan tullaan edelleen edistämään kaikilla mahdollisilla keinoilla. Erikoisesti tullaan suosimaan perheellisten työläisten siirtymistä maanviljelykseen Canadaan. Suositujen siirtolaisten joukkoon lukeutuvat myöskin perhepalvelijat ja nuoret poikaset, joita aiotaan edelleen tuottaa maanviljelystyöläisiksi, hankkiakseen täten halpaa työvoimaa canadalaisille maanviljelijöille.

Siirtolaisministerin politiikka siirtolaisuuden rajottamseksi ei kantanut kovin kauas. Hän on viime aikoina lyönyt rumpua viisailla ajatuksillaan siirtolaisuuden rajottamisesta ja esiintynyt pelastusenkelinä työttömyyttä vastaan. Mutta todellisuudessa ei siirtolaisministeriä näytä liikuttavan länsi-Canadassa vallitseva työttömyys, eikä niiden englantilaisten siirtolaisten kurjuus, jotka hakevat kurjuuteensa ulospääsyä pyrkimällä tulla karkoitetuksi takasin kotimaahansa.

Raatoa kaivetaan Washingtonissa

Suurten pääoma-intressien agentit kärkkyilleet kongressissa saalista, kuin haaskalinnut

WASHINGTON, syysk. 27. — "Laivasto-expertti" Shearerin edesottamisia koskevat paljastukset ovat osoittautuneet vain "tunkion penkomiseksi", joka on nostattanut ilmoille ennakkohajua syvemmällä olevasta mädännäisyydestä. Republikaanit ja demokraatit ovat tämän johdosta ryhtyneet syyttämään toisiaan.

Demokraatinen senaattori Harrison on kiinnittänyt huomiota siihen että senaattori Binghamin apulaisena senaatin finanssikomiteassa silloin, kun käsiteltiin tullitariffimuutoksia, oli toiminut Connecticutin valtion teollisuudenharjoittajain yhdistyksen presidentti Eyanson, joka vuorostaan oli läheisissä suhteissa Pennsylvainian teollisuudenharjoittajain järjestön presidentin Grundyn kanssa. Salaiset vehkeilyt eräisten etujen keplottelemiseksi uudesta tullitariffijärjestelystä menivät niin pitkälle, että Eyanson oli ollut mukana finanssikomitean istunnoissakin.

Iowalainen senaattori Brookhart on luvannut todistaa, että new-yorkilaisia rahamiespiirejä edustava Fahey oli järjestänyt suuret juomingit eräälle senaattoriryhmälle.

Alabamalainen demokraatti Black on vaatinut tutkimuksen toimittamista suurten kapitalistiyhtymien salaisten agenttien vehkeilyistä lainlaadintalaitoksissa. Hän toteaa, että nämä agentit muka esiintyvät kaikenkarvaisina asiantuntijoina, jotka ovat toimivinaan "isänmaallisista vaikutteista", mutta todellisuudessa ovat voimakkaiden intressien salaisesti palkattuja kätyreitä, jotka etsivät tilaisuutta kahmaista erikoisetuja, ja varastaa valtiolta sekä yleisöltä.

Black tietenkin otaksuu, että ehdottamansa tutkimus tulisi vetämään päivänvaloon republikaanien rötöksiä joista demokraatit voisivat lyödä mynttiä päästäkseen itse asemaan, jossa voisivat menetellä samalla tavalla.

Keskustelut Neuvostoliiton tunnustamisesta

Hendersonin ja Dovgalevskin neuvottelujen odotetaan kohdakkoin päättyvän Lontoossa

LONTOO, syysk. 27. — Neuvostoliiton Pariisissa oleva lähettiläs M. Dovgalevski ja ulkoministeri Henderson olivat kahdesti neuvottelussa eilen. Neuvotteluissa on pohdittu kysymystä diplomaattisten suhteiden palauttamisesta Neuvostoliiton ja Englannin välillä.

Dovgalevski selitti olevansa toivorikas neuvottelujen tuloksien suhteen, mutta kieltäytyi antamasta sanomalehdille mitään yksityiskohtaisempia tietoja neuvottelujen kulusta selittäen, että hän oli sopinut Hendersonin kanssa siitä, että julkisuuteen annetaan vain sellaisia tietoja joista molemmat ovat sopineet. D. arveli, että neuvottelut saatetaan kohdakkoin loppuun.

Nälkä pakoitti varkauteen

TORONTO, syysk. 27. — Salapoliisit vangitsivat täällä 12 vuotiaan tytön, jonka nimeä ei ole annettu julkisuuteen, varkaudesta. Tyttö oli varastanut leikkitoverinsa isältä George Bainbridgeltä 17 fonograffin levyä. Bainbridge on sokea mies ja elättää itseään työskentelemällä luutatehtaassa. Tyttö oli mennyt leikkitoveriensa kanssa heidän kotiinsa ja kun Bainbridgen lapset olivat poistuneet huoneesta jossa levyt olivat, otti tyttö niitä mukaansa niin paljon kuin voi yhdelläkertaa kuljettaa ja poistui nopeasti ulos. Salapoliisit tutkittuaan asiaa löysivät levyt vanhaintavarain kaupasta. Vanhaintavarain kauppias oli antanut tytölle levyistä 5 senttiä kappaleesta, joten tyttö sai levyistä kaikkiaan 85 senttiä jolla hän osti leipää äitilleen ja sisarilleen.

Tytön isä on vankilassa ja perheessä on kuusi lasta jotka olivat kuolemaisillaan nälkään. Tyttö selvitti ettei hän voinut kestää enempi kurjuutta, joka heidän perheessä vallitsi, jonkavuoksi hän yritti käyttää tilaisuutta hyväkseen pelastaakseen sisarensa ja äitinsä kuolemasta nälkään. Tyttö vietiin lasten kotiin ja tullaan hän asettamaan tutkittavaksi lasten oikeudessa.

Onnistunut katukokous Montrealissa

TYÖLÄISET TULEVAT PUOLUSTAMAAN PUHE- JA KOKOONTUMISVAPAUTTA — KOKOUKSIA TULLAAN PITÄMÄÄN JOKAINEN LAUANTAI

(Kirjetieto Vapaudelle)

MONTREAL, syysk. 26. — Menestyksellinen katukokous pidettiin täällä lauantaina t.k. 20 p. Lauantai on täällä menestyksellisin katukokouksien pitoa varten, sillä silloin on aina entiten työläisiä liikkeellä kaduilla. Viime lauantai-iltana pidettyyn katukokoukseen otti osaa suuret joukot työläisiä. Puhujina esiintyivät toverit Sydney ja Freed.

Puhujat osottivat, että nykyiset poliisien hyökkäykset työläisiä vastaan Torontossa ovat kapitalistien suoranaista sotapropagantaa. Poliisin taistelu on keskittynyt kommunistipuoluetta vastaan ja yrittää poliisivalta tuhota kommunistisen sanomalehdistön, sillä kapitalistit pelkäävät kommunistien sanomalehtiensä kautta voivan aukaista työläisten silmät näkemään porvarillisen petoksen kiihkoisänmaallisuudessa ja sotavarustelussa. Kommunistipuolue on ainoa työläisten puolesta taisteleva puolue ja sentähden on poliisien hyökkäys kohdistettu sitä vastaan. Tämä vain osottaa sitä, että poliisilaitos on kapitalistiluokkaa palveleva laitos.

Puhujat myöskin osottivat "kansanvaltaisuuden" valheellisuuden kapitalistisen järjestelmän vallitessa. Hallitukset ovat vain kapitalistien palkkarenkejä jotka pitävät työläisiä kurissa, saattaakseen heidät nöyrästi alistumaan kapitalistien orjuutettaviksi ja riistettäviksi. Jos työläiset vaativat parannuksia oloihinsa, käyttää työnantajat hallituksen voimakeinoja työläisten nöyryyttämiseksi. — Montrealin työläiset tulevat panemaan toimeen katukokouksia joka lauantai-ilta.

Toronton teatteririita

Elokuvateatterit suostuneet maksamaan musiikkimiehille korvausta

TORONTO, syysk. 26. — Musiikkimiesten ja Famous Players Canadian korporatsionin välillä vallinnut palkkariita on johtunut siitä, että teatterit ovat asettaneet käytäntöön puhuvat kuvat, joten ihmisten esittämän musiikin tilan tulee ottamaan koneellinen musiikki. Tämän vuoksi ovat teatterien omistajat sanoneet musiikin esittäjät irti työpaikoistaan huolimatta siitä, että musiikin esittäjäin ammattijärjestöllä ja teattereilla on ollut työsopimus, joka olisi kestänyt vielä ensi vuoden syyskuun ensimäiseen päivään. Musiikinesittäjäin järjestö on vaatinut teatterien omistajat maksamaan esittäjäin palkat siltä ajalta, kuin sopimus on voimassa.

Musiikkimiesten järjestön presidentti ilmoitti tänään, että sovinto on saatu aikaan mainitussa riidassa ja musiikinesittäjät tulevat saamaan puolen siitä palkasta, mitä he olisivat ansainneet, jos olisivat työskennelleet sopimuksen loppuun, syyskuun 1 päivään 1930. Summan suuruus ei ole vielä ehdottomasti määritelty, mutta tulevat musiikinesittäjät saamaan n. $75,000, osallistuen tähän noin 90—100 henkilöä ja koskien sopimus 20 teatteria. Musiikinesittäjät tulevat lopettamaan työnsä lauantaina t.k. 28 päivänä ja maanantaista alkaen ei Toronton huomatuimmissa teattereissa tule olemaan ihmisten esittämää musiikkia, vaan saa yleisö tyytyä koneella veisattuun ohjelmaan.

HUOMATTAVAA NAAPURIN RAKKAUTTA

Hamilton, Ont., syysk. 26. — Clement Honeysett manautti naapurinsa Ernest Millerin poliisioikeuteen siitä että Miller oli autotalliansa maalatessa asettanut tikapuut Honeysetin maalle. Honeysett oli määrännyt Millerin poistumaan tikapuineen maaltaan, jota määräystä Miller oli aluksi noudattanut, mutta oli myöhemmällä toiseenkertaan maalatessa uusinut "rikoksensa". Tuomari antaessaan tuomion, sanoi ei olevansa halukas pitämään naapuruksille luentoa naapurinrakkaudesta, vaan, oikeana tuomarina määräsi Millerin 10 sentin sakkoon, toisen omistaman maan yli kulkemisesta kiellosta huolimatta.

Tuhoisa kuorma-autojen yhteenajo Grimsbyssa

TYÖLÄISIÄ KULJETTAVA KUORMA-AUTO TÖRMÄNNYT TOISEEN AUTOON

Yksi surmautunut ja 7 loukkautunut

SUOMALAINEN TODENNÄKÖISESTI LOUKKAUTUNEIDEN JOUKOSSA

GRIMSBY, Ont., syysk. 27. — Yksi mies sai surmansa ja 7 loukkautui, kun Hydron kuorma-auto, joka kuljetti työjoukkuetta, johon kuului 18 miestä, törmäsi yhteen toisen raskaan kuorma-auton kanssa Fruitland-nimisen kylän valtakadulla, kello 8.30 eilen iltana. Onnettomuuden uhrien luku on seuraava: K. Ruddezziewick Torontosta, kuoli heti. Loukkaantuneita: Sam Harchuk Torontosta; Tony Ukla Torontosta; Steve Urno Montrealista; Louis Herno ja John Herno veljekset Torontosta; Urko Mackkola (mahdollisesti Urho Mikkola) Torontosta ja Tony Ludwin Torontosta. Seitsemän, joiden nimet on mainittu, kuljetettiin Hamiltonin sairaalaan; toiset saivat haavoja ja ruhjevammoja, jotka eivät ole vaarallisia.

Torontosta kotoisin oleva ajuri Harry Steed, matkapoliisin lausunnon mukaan, oli juovuksissa ajurin paikalla silloin, kun yhteentörmäys sattui, ja on hänet vangittu ja asetettu syytteeseen miestaposta. Sam Harchuk, joka oli joukkueen johtaja, paiskautui läpi tuulisuojuslasin ja sai pahoja haavoja sekä ruhjevammoja. Hän ei kuitenkaan antanut paikalle haetun lääkärin koskea itseensä ennen kun kaikki toiset loukkautuneet olivat saaneet lääkärin apua. K. Ruddezziewick, joka sai surmansa, viskautui sähköraitiotien radalle, hänen päänsä murskautuen ratakiskoa vastaan.

Poliisin lausunnon mukaan harhaili Steedin ajama auto keski tiellä, kun vastaan tuli D. Butlerin ajama raskaasti kuormitettu suuri kuorma-auto törmäten päin Steedin ajamaa autoa. Steed oli tehnyt kaiken mahdollisen välttyäkseen yhteentörmäyksestä, mutta oli se liian myöhäistä. Butlerin auto oli raskaasti kuormitettu kannutavaralla ja kesti verrattain hyvin törmäyksen pysyen tiellä, ainoastaan tavarat sinkoilivat ympäri tietä; jota vastaan Steedin ajama auto sinkosi tiensivuun. Miesten matkassa olleet tavarat myöskin sinkoilivat joka suunnalle. Osan miehistä kerrotaan nukkuneen, joten he eivät olleet tietoisia onneettomuuden syistä.

Myrsky katkaissut kaikki yhteydet Bahama-saarille

Pelätään myrskyn kääntyvän Kubaa kohti — Florida mahdollisesti välttää tuhon tällä kerralla

NEW YORK, syysk. 27. — Kello 2.30 ip. eilen sai Western Union-sähkösanomayhtiö tiedon, että hirmumyrsky oli eristänyt Bahama-saaret muusta maailmasta. Kaikki lennätinyhteys, radio mukaanluettuna, on ollut katkaistuna.

Havana, Kuba, syysk. 27. — Ilmapuntari jatkuvasti laski täällä eilen iltapäivällä, ja sen nojalla on arvioitu, että myrskykeskus on siirtymässä Kubaa kohti.

Muuan itsepintainen huhu kertoo, että 3,762 tonnin italialainen laiva "Laconia", joka lähti t.k. 19 päivänä Galvestonista Marseilleen, on matkallaan joutunut myrskyn käsiin Bahama-saarten kohdalla ja uponnut koko miehistöineen.

Myrsky on useita tuntia riehunut Nassaun tienoolla ilman suuria muutoksia. Floridan rannikolla on väestö paennut suureksi osaksi suuriin kaupunkeihin ja sisämaahan. Monet selittävät etteivät halua uudestaan joutua samanlaisten kauheiden kokemusten alaiseksi, kuin viime vuonna, jolloin myrsky Floridan rannikolla surmasi yli 2,000 ihmistä. Sääennustusasemista ilmoitetaan, että Florida ei kuitenkaan ole missään välittömässä vaarassa tällä hetkellä.

INTIAN TULVAVAHINGOT

Bombay, Intia, syysk. 27. — Sindin alueen kärsimät vahingot viimeisten tulvien aikana kohoavat n. $3,750,000:iin, lausuivat viranomaiset eilen. Mitään laskelmia ei ole Punjabin ja Kashmirin alueen vahingoista. Vahingot rajoittuvat etupäässä satoon ja menetettyyn karjaan.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

TOIMITTAJAT:
S. C. NEIL, A. VAARA, B. TENHUNEN, M. POHJANSALO, A. PAIVIO.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Kirjevaihtoilmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoon menneille onnentoivotukset 50c palstatuuma. — Nimenmuuttoilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Asuntoeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50c lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. — Halutaantiedot ja muutilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmottajien ja ilmotusagenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen.

General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Lehteen aiottujen ilmotusten pitää olla konttorissa kello 4 ip. ilmestymispäivää edellisenä arkipäivänä.

Vapauden toimitus: Huoneusto 207, Mackey Building, 4 Durham St. Puhelin 856W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 37 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.
Vapauden paino ja latomo: Liberty Building, 37 Lorne St. Puhelin 2387W.

Puolueen uutta järjestörakennetta toteuttamaan

Canadan kommunistipuolueen kuudes kansallinen konventsioni teki mullistavia muutoksia puolueen järjestölliseen rakenteeseen nähden. Puolueen vanha federatiivinen, sosialidemokratialta peritty järjestörakenne hyljättiin nykyisiin olosuhteisiin ja vaatimuksiin soveltumattomana. Tilalle rakennettiin uusi, bolshevikinen, taisteleva järjestömuoto, jonka tarkoituksena on tehoistaa puolueemme toimintaa vallankumouksellisena työläisjoukkojen järjestönä, jonka tehtävänä on mobilisoida laajat työtätekeväin joukot taakseen yhtenäiseen kumoukselliseen rintamaan.

Canadan kommunistipuolueen vanha järjestörakenne ei kyennyt vastaamaan nykyhetken vaatimuksia. Se teki mahdottomaksi todellisen kommunistisen sentralisoidun johdon. Kaupunkikomiteat muodostuivat orgaaneiksi, jotka eivät olleet johtavia orgaaneja, olivatpahan vain kuulemassa solujen raportit ja hyväksymässä niitä. Tällainen federatiivinen, liittomainen järjestelmä ei suinkaan ole sopiva puolueelle, jonka on kehitettävä taistelevaksi puolueeksi, vaan sen tilalle on asetettava ehdoton demokraattinen sentralismi.

Puolueen uuden järjestörakenteen mukaisesti tullaan poistamaan solujen edustajista muodostuneet kaupungin tai kyläalueen keskuskomiteat. Näiden tilalle asetetaan paikalliset toimeenpanevat komiteat, jotka muodostetaan tämän paikallisen puoluejärjestön konventsionissa valituista henkilöistä ja tulevat olemaan tehtävässään kuusikuukautisen virkakauden. Poistamalla entinen edustusjärjestelmä, jonka mukaisesti solut usein vaihtelivat edustajiaan keskuskomiteoihin, voimme rakentaa uutta muotoa, joka tekee mahdolliseksi paikallisen toimeenpanevan komitean muodostumisen johtavaksi elimeksi sen paikkakunnan puolueryhmille. Tämä ei lainkaan heikennä yhteyttä soluihin eli ryhmiin, päinvastoin se vahvistaa sitä.

Puolueen perusyksikköjen on etupäässä perustuttava työpaikkoihin. Missä mahdollista, on puoluejäsenten muodostettava työpaikkaryhmiä, iskettävä kiinni niihin kysymyksiin, jotka juuri siinä paikallisessa tilanteessa tekevät mahdolliseksi puolueemme tunnetuksi tekemisen järjestymättömien työläisten keskuudessa. Kommunististen puolue on muodostettava taistelevaksi puolueeksi, joka osallistuu työläisten jokapäiväisiin taisteluihin, ja käyttää niitä perustana johdattaakseen vielä järjestymättömiä työläisiä taistelun tielle parempien olosuhteiden puolesta, järjestämällä ne taisteleviin teollisuusliittoihin, lopullisen päämäärän ollessa työtätekeväin valtion perustaminen vallankumouksellisen taistelun kautta. Kommunistisen puolueen on karsittava toiminnastaan veltto us ja löyhyys. Sen on tiivistettävä rivinsä ja toimintansa niitä suurtehtäviä varten, jotka nyt jo ovat näkyvissämme. Puolueemme on asumassa toimintakuntoon. Keskitetty johto, tiukka järjestöllinen kuri, jonka takana on koko jäsenistö konventsioneissa kautta, ovat perusedellytyksenä puolueemme edelleen kehittymiselle osana maailman kommunistisesta työväenliikkeestä.

Puolueemme kaikki elimet tulevat olemaan kokoonpannut siten, että ne ovat parhaiten tilaisuudessa johtamaan taistelua. Paikallisten toimeenpanevien komiteoiden jälkeen tulevat piirien toimeenpanevat komiteat, jotka muodostetaan kautta piirin kerätyistä parhaista tovereista. Samoin muodostuu toimeenpaneva keskuskomitea. Näiden orgaanien tulee todella johtaa jäsenistöä tämän toteuttamassa tarkasti laadituita toimintasuunnitelmia määrätyn päämäärän saavuttamiseksi. Sellaisilla paikkakunnilla, joilla sijaitsee piiritoimikunta, ei tulla tästä lähtien jatkamaan paikallisen toimeenpanevan komitean, tai tähän astisen kaupunkikomitean toimintaa.

Kommunistisen puolueen menestys ja sen taistelukuntoisuus riippuu jäsenten aktiivisoimisesta, niiden käytännölliseen työhön vetämisestä. Jokaisen puoluejäsenen on käytävä kiinni puoluetyöhön, sillä kommunistinen liike tarvitsee ainoastaan taistelijoita. Jokaisen puoluejäsenen on nähtävä edessään määrättyjä tehtäviä, jonka toteuttamisesta hän on vastuussa. Johtavat elimet ovat vastuussa tarpeellisen johdon ja suunnitelun suorittamisesta, mutta todellinen puoluetyö on oleva jäsenten suoritettava. Tämän kun saavutamme olemme todellakin bolshevisoitumisen tiellä. — M. P.

Stalin itsearvostelusta

Neuvostoliiton Kommunistipuolueen viidennelletoista kokoukselle piti tov. Stalin ohjelmapuheen, jossa hän arvostelee johtajia ja kieltäytymistä itsearvostelusta, lausuen seuraavaa:

"Marx jo aikanaan sanoi, että proletaarinen vallankumous eroaa m. m. sen kautta kaikista muista vallankumouksista, että se arvostelee itseään ja, arvostellen itseään vahvistuu. Tämä Marxin antama ohje on sangen tärkeä. Jos me proletaarisen vallankumouksen edustajat suljemme silmämme puutteiltamme, ratkaisemme asioita 'perhejärjestyksessä', vaieten toistemme virheistä ja ajaen mätäpaiseet sisäänpäin, — niin kuka tulee oikaisemaan näitä virheitä, näitä puutteita? Jokaiselle pitäisi olla selvillä, että me lakkaamme olemasta proletaarisia vallankumousmiehiä ja menemme varmasti turmioon, ellemme me pysty keskuudestamme karkoittamaan tätä pikkuporvarillisuutta, tätä perhejärjestystä rakennustyömme tärkeimpien kysymysten ratkaisussa. Jokaiselle pitäisi olla selvä, että me, kieltäytyessämme rehellisestä ja avoimesta virheittemme oikaisemisesta, suljemme itseltämme tien edistykseen, asiamme parantamiseen, uusiin saavutuksiin.

"Meidän kehityksemme ei kulje tasaisesti, summittaisessa liikkeessä ylöspäin. Ei, toverit, meillä ovat olemassa luokat, meidän maassamme on ristiriitoja niiden välillä, ja me emme voi liikkua eteenpäin ajautuen tasaisesti elämän aallolla. Me liikumme eteenpäin taistellen ristiriitojen kehityksessä, näitä ristiriitoja voittaen, tuoden ilmi ja likvidoiden näitä ristiriitoja. Meillä ei tule koskaan, niin kauan kuin luokat ovat olemassa, olemaan sellaista tilannetta, jolloin me voisimme sanoa: no, jumalan kiitos, nyt on kaikki hyvin. Tätä ei tule tapahtumaan, toverit. Meidän elämässämme tulee aina jotain kuolemaan. Mutta tämä kuoleva ei tahdo kuolla noin vain, vaan se taistelee olemassaolostaan, puolustaa mennyttä asiaansa. Meidän elämässämme syntyy aina jotakin uutta. Mutta tuo syntyvä ei synny aivan yksinkertaisesti, vaan kirkuu ja huutaa, puolustaen olemassaoloaan. Taistelu vanhan ja uuden, kuolevan ja syntyvän välillä — siinä meidän kehityksemme perusta. Jättäessämme avoimesti ja rehellisesti huomauttamatta ja esiin tuomatta työssämme ilmenneitä puutteita ja virheitä, suljemme me itseltämme tien eteenpäin. Mutta me haluamme astua eteenpäin. Ja juuri siksi, että me haluamme astua eteenpäin, on meidän yhdeksi tärkeimmistä tehtävistämme asetettava rehellinen, vallankumouksellinen itsekritiikki. Ilman sitä ei ole mahdollisuutta astua eteenpäin. Ilman sitä ei ole kehitystä. Mutta juuri tällä suunnalla ovat meillä asiat heikolla kannalla. Riittääpä sekin kun on muutamia saavutuksia, niin puutteet unhoitetaan, rauhoitutaan ja annetaan tunnustus. Pari kolme huomattavampaa menestystä — ja jo nousee häkä päähän. Vielä pari kolme suurempaa saavutusta — ja jo annetaan tunnustus, heitellään hattuja. Mutta virheet jäävät, puutteet elävät, mätäpaiseet ajetaan puolue-elimistön sisään."

Neuvostoliiton ulkopolitiikka ja kansainväliset suhteet

Tov. Rykovin selostus neuvostojen viidennelle edustajakokoukselle

(Jatkoa edelliseen numeroon)

"Neuvostoliiton taloudellinen jälleenrakentaminen ei voi olla yksinomaan Ranskan tai Saksan, Italian tai Englannin tehtävä, vaan se on koko yhdistyneen Europan tehtävä; tämä jälleenrakentaminen on suoritettava samoilla metoodeilla kuin Itävallan ja Unkarinkin jälleenrakentaminen, s.o. Kansain Liiton välityksellä, koska muita metoodeja ei ole."

Ajatusta Kansain Liiton osallistumisesta ratkaisevana tekijänä Neuvostoliiton ja sen kapitalistisen ympäristön välisten suhteiden säännöstelemiseen painostaa Jouvenell vielä kerran samassa artikkelissaan samanlaisessa muodossa. Hän kirjoittaa:

"Välttämätöntä on mennä vieläkin etemmäksi ja julistaa päättävästi, että Europan ja bolshevistisen Venäjän väliset suhteet on Kansain Liiton järjestettävä."

Hänen jälkeensä alkoivat tätä ajatusta kerrata toisetkin.

On välttämätöntä panna merkille että tämä agitatsioni ja nämä suunnitelmat, jotka alkoivat levitä muihinkin maihin, saivat vastakaikua myöskin osassa Saksan lehdistöä, joka kuvasi de Monse'n ja de Jouvenellen suunnitelmat "itsepuolustus"-keinona Neuvostoliiton ulkomaankaupan monopolia vastaan, teeskennellen samalla, että kysymys on muka sopimuksen teosta Neuvostoliiton kanssa vaikka itse asiassa yllämainittujen suunnitelmien tarkoitusperänä oli kapitalistisen Europan yhteisrintaman asettaminen vastapainoksi Neuvostoliitolle.

Saksan raskaan teollisuuden äänenkannattajan "Bergwerkzeitung'in" palstoilla julkaistiin vielä tänäkin vuonna yksi tuon samaisen de Jouvenellin artikkeli, jossa hän vielä kerran toistaa Englannin ja Neuvostoliiton välien katkeamisen aikana esittämänsä ehdotukset ja todistuskappaleet.

Varsin monet toimihenkilöt toivoivat tämän kamppailun yhteydessä, että meidät onnistutaan pakoittamaan ainakin ulkomaakaupan monopoolin peruuttamiseen, ja silloinhan bolshevistiseen valtioon olisikin tullut pääsy vapaaksi jokaiselle imperialisti- ja pörssirosvolle. Pariisilaisessa "Pax"-nimisessä aikakauslehdessä (aikakauslehden nimi on aivan selvää pilkkaa: suomenkielelle käännettynä merkitsee "Pax"-rauha) kirjoittaa joku asianharrastaja seuraavaa:

"Vain Neuvostoliitto voi peljätä tämän taloudellisen blokin muodostamista, sillä jos sillä onkin vielä mahdollisuus käydä poliittista taistelua jonkinlaisilla menestymisen toiveilla niin taloudellisella pohjalla käy sen taistelu yhä vaikeammaksi ja vaikeammaksi; tuloksena onkin, että kohta se ei enää kykene vastustamaan todellisuuden järkähtämätöntä painostusta."

Kaikesta ylläesitetystä selviää, kuinka suurella tarmolla koetettiin saada Englannin ja Neuvostoliiton välien katkeaminen kehittymään neuvostovastaisen blokin muodostumiseen saakka. Tämän kanssa kiinteässä yhteydessä on sellaiset tosiseikat, kuin ranskalaisten pankkien kaappauspolitiikka meidän Yhdysvaltoihin menevään kultalastiimme nähden ja saksalaisten pankkiirien osallistuminen Venäjän velkojien yhdistykseen osallistuminen, joka diplomaattisella kielellä ilmaistuna on selvästi "moraalisessa" ristiriidassa Rapallon sopimuksen kanssa.

Näiden kansainvälisen tilanteen vihamielisten suuntien rinnalla on kehittynyt myöskin toisenluontoisia suuntia — suuntia rauhalliseen rakennustyöhön Neuvostojen ja kapitalistisen maailman välillä. Näistä suunnista puhun tarkemin selostukseni toisessa osassa.

Tällaisissa olosuhteissa on politiikkamme sisältynyt siihen, että olemme kaikin keinoin koettaneet voittaa ja hävittää meille vihamielisten voimien ja suuntien aktiivisuuden, pyrkien samalla säilyttämään rauhan, joka on välttämätön edellytys Neuvostoliiton sosialistiselle rakennustyölle.

II. Taistelu rauhan puolesta

Useita kertoja on neuvostohallitus julkilausunut, että taistelu rauhan puolesta on ulkopolitiikkamme kokoomuksellisena, elimellisenä osana. Se johtuu Liittomme eduista, sen taloudellisen kehityksen ja koko maailman työväenluokkaa kiinnostavan sosialistisen rakennustyömme eduista. Taistelemalla rauhan puolesta noudatamme me koko maapallon työtätekevien etujen mukaista politiikkaa, sillä on selvää, että sodassa ja sodasta joutuvat kärsimään ei aseiden hankkijat vaan ne, joista armeijat ovat kokoonpannut, s.o. työläiset ja talonpojat. Tämä on meillä aina ollut vankkana periaatteellisena pohjana rauhan puolesta käymällemme päättävälle taistelulle.

IV Neuvostojen Edustajakokous, joka kokoontui työhönsä kaksi vuotta sitten, antoi meille seuraavan tärkeimmän ohjeen ulkopolitiikan alalla noudatettavaksi: "Edustajakokous kiinnittää koko maailman kansojen huomiota siihen eittämättömään tosiseikkaan, että Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liitto on ainoa valtio maailmassa, joka noudattaa suoranaista ja avointa, koko ihmiskunnan etujen mukaista rauhanrakkauden politiikkaa. Hyväksyen täydellisesti tämän rauhanpolitiikan valtuuttaa edustajakokous Liiton hallituksen edelleenkin sitä horjumatta noudattamaan ja pyrkimään ystävällisten suhteiden solmiemiseen ja lujittamiseen ulkovaltioiden kanssa. Edustajakokous toteaa tyydytyksellä, että nämä Liittomme pyrkimykset ovat löytäneet vastakaikua muutamissa valtioissa, ollen näiden valtioiden ja Liittomme välisten taloudellisten yhdyssiteiden lujittuminen parhaana todisteena tämän politiikan oikeaperäisyydestä.

(Jatk.)

Toronton uutisia

Osaston kokouksesta

syyskuun 22 p. — Kenttäkomitean puolesta tov. Salminen ilmoitti komitean lopettaneen toimintansa, ja koska komitea on kesän ajan huolehtinut osaston ravintolatoimikunnan tehtävistä, niin valittiin uusi ravintolatoimikunta, johon tulivat: Wäinö Silver, Kalle Peltonen, Arthur Aho, Eeva Kulha ja Elina Koskela. Wäinö Wirta ilmoitti, että hänelle on myönnetty osaston puolesta ero puolustusliiton edustajatehtävästä jo viime syksynä, joten on erehdys luulla että hän edelleen olisi sanotun tehtävän huoltaja, koska häntä ei ole siihen uudelleen valittu, ja niin ollen muistutus, jonka hän sai kokouksessa käymättömyydestä, on aiheeton. Päätettiin valita uudet edustajat puolustusliiton kokouksiin osastoa edustamaan ja valituksi tulivat E. Pirttinen ja P. Mertanen.

Puolustusliiton tiedonannon perusteella päätettiin hankkia mitä pikemmin liitolle osaston puolesta sata dollaria, avustusta, koska liitto on monissa oikeudenkäynneissä parhaillaankin Toronton poliisilaitoksen väkivaltaisten toimenpiteiden vuoksi, joita se on käyttänyt kaupungissa toimiviin nuorisoliittolaisiin nähden, jotka innolla ovat edistäneet puheval paustaistelua, ja sen vuoksi joutuneet useat vangituksi, sekä oikeuden käyntiin ja sakkoihin, joita juttuja puolustusliitto kaikilla käytettävissä olevilla keinoilla turvaa ja hankkii lainopillista avusta niin paljon kuin suinkin liitolle on mahdollista. Erikoinen varojenhankintakomitea osaston puolesta valittiin, jonka huoleksi jäi iltamien ynnä muiden toimenpideiten kautta hankkia varoja Canadan työläisten puolustusliitolle. Komiteaan valittiin L. Nurmiaho, Jussi Wirta, Alex Nummi ja Carl Sundholm.

Naamiohuvit lähestyvät

ne ovat jo lauantaina lokakuun 5 p., osaston huoneistolla. Kolme parhainta aihetta palkitaan. Koettakaapa nyt paikkakuntalaiset muistella mikä olisi sopiva aihe esiintyäkseen näissä suurissa naamiaisissa. Tänä lauantaina ei ole osaston tansseja Labor Lyseolla, huoneusto on omistajien käytettävissä, joten siellä tanssivat luonnollisesti saapuvat naamiaisiin.

Kaksois murha

talossa 44 Homewood Ave. Syysk. 25 p. aamulla löysi talonomistaja talonsa huoneesta, jonka hän oli vuokrannut Mrs. Margaret Twilleyolle, tämän 28 vuotta vanhan vaimon ja James R. Phillips'in kuolleena, revolverin kuulien lävistämänä, sekä automaattisen revolverin lattialta, mies ollen vuoteella poikkipuolin ja nainen oven viereen kaatuneena. Paikalle saapunut poliisi otaksuu tapahtuneen kaksoismurhan siten, että mies on ensin ampunut naisen ja sitte itsensä. Miehen oma asunto oli 28 1|2 McGill St., jossa hänellä oli vaimo ja jonka luota hän oli lähtenyt tiistai-illalla 24 p 8.30 sanoen menevänsä jonkun työmiehensä luokse, (hän harjoitti sähkö liikettä, pitäen useampia miehiä työssään). Miten hän on joutunut tämän miehestään erillään asuvan naisen huoneeseen, onko heillä ollut ystävyyssuhteet, siitä ei Philips'en vaimo mitään poliisi kuulustelussa maininnut. Ammutulla naisella on mies ja 7 vuoden vanha poika Port Hopessa, ollen hän kuitenkin jo asunut viisi vuotta sanotussa paikassa, missä hän nyt löydettiin revolverin kuulan lävistämänä.

Tanssimatkalla sairaalaan

Autojen yhteenajossa täällä t.k. 25 p. joutui kahdeksan nuorta tyttöä ja poikaa tanssiin meno matkallaan vakavan yhteenajon uhriksi. Nuori 17 v. poikanen ajoi auton päälle, missä kuusi nuorikkoa oli matkalla tanssiin, päälle ajajan vaunussa oli poikasella toveri, he olivat matkalla kolffin peluuseen. Jokainen tapaturmasta selviytynyt joutui sairaalaan, mikä lievemmin, mikä vakavammin loukkaantuneena. Yhteenajo tapahtui Head St. ja Russel Hill roadin kulmassa. Nuori päälleajaja vangittiin sairaalasta selvittyään, päästen kuitenkin tuhannen dollarin takuulla vapaaksi. Kaikki loukkaantuneet, osoitteestaan päättäen, olivat sellaiselta asuntoseudulta, jossa vaan asuu kaupungin porvaristoa, joten he eivät olleet varsinaista työläisnuorisoa.

Pienestä liikemiehestä maakunnan rikkaimmaksi

Joitakin viikkoja sitte kuolleen Edward Kemp'in pesän selvitystä pidettäissä todetaan hänen hallussaan olevan omaisuutta lähes kahdeksan miljoonan arvosta. Tämä samainen herrasmies ennen maailman sotaa harjoitti pikku liikettä, mutta sodan aikana alkoi valmistaa sotatarvikkeita ja kohosi vielä Canadan sotatarveministeriksi. Joten lukija huomaa tästäkin herrasmiehen rikkauden paljoudesta, että sota kasasi rikkauksia eniten niille, jotka mahdollisemman lähelle pääsivät tarvikkeiden hankinnassa, siten saaden monipuolisen mahdollisuuden katsoa omaa kukkaroaan.

Työn vaaroja

Kaksi miestä, McCullough ja Davidson, työskentelivät viemäriputkien asettajana Anglin Norcross Co:n työmaalla 106 Young St., jossa maa äkkiarvaamatta alkoi vajota, miehet kuitenkin pääsivät hengen vaarasta, mutta molemmilta murtui jalat, joutuen sairaalaan hoidettavaksi. — J.

Port Arthurin uutisia

Kansainvälisen sanomalehtipäivän

viettoon nähden ovat k.puolueen paikalliset elimet jo ryhtyneet valmisteluihin. Suunnittelujen mukaan tullaan sitä viettämään kolmessa eri paikassa, ukrainalaisten haalilla Inter Cityssä, Fort Williamin suomalaisella haalilla ja West Fortin ukrainalaisella haalilla. Inter Cityssä ja Fort Williamissa tulevat juhlat olemaan kansainväliset, niissä tulee olemaan ohjelmaa useamalla eri kielellä.

Nyt kun Arthurin suomalaiselle haalille ei käynnissä olevien korjaustöiden takia johonkin aikaan voida järjestää mitään yleisiä tilaisuuksia niin kehoitetaan suomalaista yleisöä saapumaan joko Inter Cityn tai F. Williamiin asti, oikeastaan molempiin, sillä juhlatilaisuudet ovat Inter Cityssä lauantaina lokak. 5 p. ja Fort Williamissa ja West Fortissa lokak. 6 päivä. Kaikki näissä tilaisuuksissa kerätyt varat käytetään viranvallan vainooman k.puolueen äänenkannattajan "Workerin" tukemiseksi, joten työläisten tulisi antaa näille tilaisuuksille erikoinen huomio ja kannatuksensa.

C. S. järjestön jäsenryntäys

täällä on jo menossa myös. 22 p. pidetyssä osaston ylimääräisessä kokouksessa esitettiin jo huomattava määrä jäseniksi pyrkijöitä. Niitä ei kuitenkaan kaikkia voitu hyväksyä, kun asianomaiset eivät olleet itse saapuvilla kokouksessa. Kunhan niitä jäseniä nyt vaan tuollakaan nopeudella liittyy osastoomme jouluun asti niin ei varmaankaan tule mökissämme olemaan liikoja tiloja, vaikka siihen nyt laajennuksen kautta saadaankin koko paljon lisää tilaa.

Laulajille

on pyydetty huomauttamaan, että saapuisivat osaston haalille keskiviikkoiltana lokakuun 2:nnen päivä, silloin nähkääs alkavat kuoron harjoitukset. Siis kaikki joilla on "laulun ääni" silloin paikalle.

Vanhus kuoli saunaan

75 vuotias Jacob Korpi kuoli saunaan Oscar Nevalan farmilla Gorham twnshipissä syysk. 21 p. Hän oli ennen kylpemään menoaan valittanut pahoinvointia ja kun Nevala tuntia myöhemmin aikoi mennä saunaan, niin oli ovi lukittja ja murrettuaan sen auki löysi hän vanhuksen kuolleena lattialta. Hänen ruumiissaan ollen pahoja palohaavoja, joten hänen otaksutaan kaatuneen ensin kuumalle kiukaalle. Kuoleman otaksutaan aiheutuneen sydänhalvauksesta. — S.

Metsätyöläisten asioita

ALGOMAN METSÄTYÖLÄISTEN HUOMIOON

Koska tänne tulee taas suurempi määrä Vapautta ja tilaajat eivät ole antaneet oikeata, eli täydellistä osoitetta, niin olisi jokaisen tilaajan välttämätömästi annettava täydellinen osoite lehden konttoriin.

Allekirjoittanut on ollut tilaisuudessa Milella 68 näkemään, että monien Vapauden tilaajien osoitteista puuttuu kämpän nimeä. Silloin ei voi postin jakaja tietää mille kämpälle voisi lehden lähettää.

Tilaajat, ottakaa tämä huomioon ja antakaa täydellinen osoitteenne Vapauden konttoriin. — "Farmari."

SUOMESTA

Tov. E. N. Jokela kuollut

Kuolema on iskenyt luokkataistelurintamaamme taas suuren aukon. Kuljetustyöläisten liiton puheenjohtaja toveri Edvard N. Jokelan elämä on sammunut. Hän kuoli t.k. 7 p. Helsingin tuberkuloosisairaalassa.

Tov. Jokela on kyntänyt syvän vaon luokkataistelusarkaan. Hän oli syntynyt työläisperheessä Ulvilassa lokak. 10 p:nä 1889. Jo pikkupoikana joutui hän lähtemään maailmalle ansaitsemaan leipäänsä. Aivan nuoresta liittyi hän työväenliikkeeseen. Nuorisoliike sai hänestä ensin taistelijan. Helsinkiin hän saapui jo muutamia vuosia ennen maailmansotaa ja työskenteli rakennuksilla y.m. satunnaisissa töissä. Lopulta rajoittui hän yksinomaan satamatöihin ja liittyi Kuljetustyöväenliiton Helsingin satamatyöläisten osastoon. Satamatyöläisten keskuudessa teki hän hedelmällistä järjestämistyötä ja kohotti heidän luokkatietoisuuttaan. Kansalaissodan jälkeen toimi hän satamatyöläisten järjestäjänä ja kun kolmiliitto perustettiin syksyllä v. 1921, toimi hän sen järjestäjänä. Erittäin tarmokkaasti työskenteli hän v. 1924 syksyllä perustetun Kuljetustyöläisten liiton rakentamiseksi ja lujittamiseksi. Sen liittotoimikunnassa hän heti oli alusta saakka ja jo ennen varsinaista ensimäistä liittokokousta asetettiin toveri Jokela liiton luottamusmiehen tärkeälle paikalle. V. 1927 pidetyssä liittokokouksessa hänet yksimielisesti valittiin liiton puheenjohtajaksi. Liittoaan on hän edustanut useissa kansainvälisissä kongresseissa, kuten Kansainvälisen kuljetustyöväen liiton (IFT) kongresseissa Parisissa 1925 ja Tukholmassa 1928 sekä monen yksityisen maan kuljetustyöläisliittojen kongresseissa. Ammattijärjestön toimikuntaan kuului tov. Jokela jo toimikaudella 1920—23. V. 1926 pidetyssä kongressissa valittiin hänet Ammattijärjestön varapuheenjohtajaksi ja viime kongressissa hänet uudelleen valittiin toimikuntaan ja toimeenpanevaan valiokuntaan.

Myöskin poliittisella alalla toimi toveri Jokela ansiokkaasti. V. 1920 kun perustettiin Suomen Sosialistinen työväenpuolue, valittiin hänet Uudenmaan piiritoimikuntaan. "T. Tiedonantajan" kannatuskomiteassa ja Oy. Työn johdossa on hän ollut vuosia. V. 1924 valittiin hänet työväen edustajana eduskuntaan ja 1925 Helsingin kaupungin valtuustoon. Sekä eduskunnassa että valtuustossa oli hän yksi rehellisimpiä ja uutterimpia työntekijöitä. Viime vaalien edellä kieltäytyi hän kuitenkin eduskunta- että valtuustoehdokkuudesta sen työtaakan vuoksi, jonka suuri satamalakko ennenkaikkea hänelle antoi.

Tov. Jokelan kuolema on raskas menetys Suomen työväenliikkeelle. Ammatillisen liikkeen alalla oli hän horjumaton yhtenäisyysmies.

Rohkeana ja päättävänä taistelijana joutui tov. Jokela ohranankin kynsiin. Mutta kuukausien piinat eivät vähääkään taivuttaneet häntä.

Tov. Jokelan elämän päätti rasittava taistelu. Jo satamalakon loppuaikoina saattoi jokainen toveri hänessä huomata ruumiillisen heikkenemisen merkkejä. Ankara rasitus, jota lisäsi mitä suurin edesvastuuntunto niitä 12,000 satamalakkolaista kohtaan, joiden taistelua hän johti, mursi ruumiin voimat ja tuberkuloosi pääsi suorittamaan kalvavaa työtään. Vaikka hän tunsikin sairautensa, ei hän hellittänyt vähääkään, vaan uhrasi mieluummin itsensä. Taistelusta hän ei väistynyt vielä silloinkaan, kun lääkärien lausunnoista saattoi lukea kuolemantuomionsa. Vasta toista viikkoa sitten meni hän sairaalaan, kun ei enää jaksanut pysyä jalkeilla. Tov. Jokelan suurta uhrautuvaisuutta työväenluokan asialle osoittaa hänen viimeinen omakätinen kirjeensä tov. Fimmenille, jossa hän aavisti loppunsa olevan käsissä ja lausui: "Jos minä kadun — selvä on. Taistelu jatkuu." Mutta vielä sairaalasssa ollessaankaan hän ei eristäytynyt luokkataisteluliikkeestä. Pystymättä nousemaan edes istualleen vuoteessaan tahtoi hän neuvotella liittonsa asioista ja antoi kokeneen neuvoja. Hänen viimeinen toivomuksensa oli: "Alkää antako kenekään horjuttaa ammatilli-

Viesti tulee analysoimaan omaa historiaamme

Amerikan suomalainen työväenliike tulee lokakuun alussa täyttäneeksi 25 vuotta. Lokakuun alussa 1904 pidettiin nimittäin Amerikan suomalaisten työväenyhdistysten ensimäinen koko maata käsittävä edustajakokous Clevelandissa, Ohiossa. Ja tätä voidaan pitää alkuna yleismaalliselle Amerikan suomalaiselle työväenliikkeelle. Ainoastaan harvalukuinen joukko niistä jotka olivat silloin mukana, ovat enään mukana vallankumouksellisessa työväenliikkeessä.

Näin ollen on tavattoman tärkeää, että kaivamme esiin historiamme ainakin tärkeimmät vaiheet ja piirteet antaaksemme siitä yleisen poliittisen kuvan joukoillemme, voidaksemme oppia liikkeemme virheistä kuin myöskin kokemuksista.

Amerikan suomalainen työväenliike on esittänyt huomattavaa osaa Yhdysvaltain kumouksellisessa työväenliikkeessä. Tuhannet, jopa voi sanoa kymmenet tuhannet proletaarit ovat eläneet tämän liikkeen ilmapiirissä, antaneet sille kumouksellisten taistelujensa vaikutusta ja saaneet siltä vaikutuksia tämän liikkeen yleiskokemuksista ja niistä kokemuksista mitä niin Amerikan kuin kansainvälisen vallankumouksellisen työväenliikkeen taistelut ovat sille antaneet, jotka se vuorostaan on selittänyt järjestöjemme sanomalehdistön ja muiden elimien kautta laajoille työläisjoukoille.

Amerikan suomalainen työväenliike elää ja sillä on merkitystä ainoastaan sikäli kuin se kykenee olemaan kiinteä osa Amerikan työväenluokan heräävästä vallankumouksellisesta liikkeestä. Tässä suhteessa suomalaisilla työläisillä on suuria puutteita. Emigranttinen eristäytyneisyys amerikalaisesta työväenliikkeestä on aina ollut yksi suurimpia heikkouksiamme, joka on johtanut ahdasnäköisyyteen ja mikä on riistänyt useinkin liikkeeltämme konkreettisen perustan ja tehnyt sen liian abstraktiseksi sunnuntai-harrastukseksi, sikäli kuin se on jaksanut teoreettisia ja poliittisia kysymyksiä ja taisteluja pohtia, ja toiselta puolen se on Amerikan trustikapitalismin puristuksesta syntyneen proletaarisen taisteluhalun kuolettanut aivan liian suuressa määrin pelkäksi seuraelämä- ja klubitoimintaharrastukseksi. Ja vaikkakin tälle seuraelämätoiminnalle on pyritty aina antamaan luokkaharrastusten leima ja sellaisena se on muodostunut työläisiä luokkatoiminnan ympärille kokoovaksi keinoksi, ei seuratoimintakaan ole aina jaksanut pysyä tällä tasolla, koska on puuttunut toimintaamme työväen konkreettisiin taisteluihin kytkevät siteet.

Näihin heikkouksiin ja virheisiin olemme ainoastaan suurimpien kriisien yhteydessä joutuneet kiinnittämään huomiota, mutta emme milloinkaan perinpohjaisesti.

Myöskin on pantava merkille, että vaikkakin suomalaisten työläisjoukkojen perusteollisuuksissa aikaisemmilla ajoilla suuriin lakkotaisteluihin osallistumisen kautta synnytti voimakkaan kaipuun uudenaikaisista teollisuusunioista, jopa niin voimakkaan että IWW:hen lie aikoinaan kuulunut yli 10,000 suomalaista jäsentä, on jo pitemmän aikaa ollut huomattavissa surkuteltava kylmäkiskoisuus osallistua minkäänlaiseen uniotoimintaan.

Vielä mainittakoon eräs tärkeä seikka, nimittäin että suomalaisten työläisten yhteiskunnallisessa kokoonpanossa on tapahtunut suuri muutos viimeisen kymmenen vuoden ajalla, nimittäin tuhansien kaivostyöläisten, puutavaratyöläisten y.m. perusteollisuuksien työläisten siirtyminen farmeille, ammattitöihin, jopa kaikenlaisiin itsenäisiin ammatteihin ja pikkuliikealoille.

On välttämätöntä analysoida ja ymmärtää nämä ynnä monet muut seikat, ymmärtääksemme, miksi opportunistinen Raivaaja ja oikeistosyndikalistit ovat kyenneet aikoinaan lohkaisemaan joukoistamme huomattavia osia, niiden joukossa proletaarisiakin aineksia, kuin myöskin ymmärtääksemme miksi siinäkin osassa joukkoamme, joka seuarsi kommunistista liikettä, Askelin, Bomanin, Sulkasen ja heidän kannattajainsa kaltaiset ainekset kykenivät niinkin kauan piilottautumaan, jopa olemaan johtavina toimitsijoina.

Näitä seikkoja analysoitaessa on kyettävä löytämään ne keinot, miten voimme kehittää amerikalaisia kommunistisia taistelijoita niistä proletaariaineksista joita Amerikan imperialismin puristus ajaa luokkataistelun tielle, ja myöskin, miten kykenemme tehokkaammin taistelemaan sosialireformismin ja opportunismin vaikutusta vastaan ja mobilisoimaan mahdollisimman suuret joukot Amerikan suomalaisista raatajista kommunistisen liikkeen puolelle ja sen taisteluihin osallistumaan.

Viesti pyrkii tässä mielessä analysoimaan Amerikan suomalaisen työväenliikkeen historiaa. — H. P.

Konttorihenkilö halutaan

Vapauden konttoriin halutaan suomen ja englannin kieltä taitava mieshenkilö, jolla on kykyä ottaa ilmotuksia paikallisista liikkeistä, sekä osan ajastaan käyttää kirjojen pakkaamiseen kirjakaupassa.

Ainoastaan erittäin tarmokas henkilö voi tässä tehtävässä onnistua ja siksi asettaa johtokunta kolmen kuukauden koeajan, jonka sisällä henkilön on osotettava kykeneväisyytensä. Hitaitten, laiskojen ja muuten saamattomien on parempi olla tätä paikkaa hakematta.

Lähettäkää hakemuksenne yhteydessä palkkavaatimuksenne ja mahdolliset todistuksenne sekä tieto siitä mihin työväenjärjestöön kuulutte.

Hakemukset on oltava sisällä ennen lokakuun 17 p. ja toimeen on saavuttava heti kutsun saatua.

Lähettäkää hakemuksenne osotteella:

VAPAUS,

Box 69, Sudbury, Ont.

Kiertävän asiamiehen toimi

Henkilö, jolla on kykyä ja tarmoa; saa paikan Vapauden kiertävänä asiamiehenä Pohj.-Ontarion piirissä, tullen hänen haltuunsa koko se alue joka on ennemmin ollut D. Helinin toimintapiirinä.

Toimeen innostuneita pyydetään lähettämään hakemuksensa Vapauden johtokunnalle lokak. 17 päivään mennessä. Ilmottakaa hakemuksenne yhteydessä minkälaisilla aloilla teillä on ennestään kokemusta sekä mihin työväenjärjestöön kuulutte. Palkkaehdot ovat samat kuin kaikilla toisilla Vapauden kiertävillä asiamiehillä. Hakemukset on lähetettävä osotteella:

Box 69 *VAPAUS* *Sudbury, Ont.*

sen liikkeen yhtenäisyyttä."

Vaikka tov. Jokelan menetys onkin Suomen luokkatietoiselle työväelle raskas, älköön suru kuitenkaan masentako meitä. Taistelkaamme hänen toivomustensa ja työväenluokan suuren asian menestyksen vuoksi entistä horjumattomammin.

HULLU TOIMITTAA SOSDEM SANOMALEHDISTÖÄ

Siten kehitetään pöyristyttäviä tsheka-juttuja Neuvostoliitosta

Suomen sosdem sanomalehdistöllä on erikoinen uutis- ja artikkelitoimisto TST, joka varustaa kaikki sosdem lehdet jymyjutuilla. Sen päämiehiä ovat Kalle Hautamäki ja Yrjö Kaarne, jotka kumpikin ovat livistäneet täältä vasemmistosta luokkataistelun vaaroja pakoon. Saadakseen täyden luottamuksen uusien isäntiensä työkinä ponnistavat he kaikki voimansa saadakseen keksityksi täristyttäviä juttuja kommunisteja ja Neuvostoliittoa vastaan. T.k. 4 p:nä julkaisi "S. Sosialidemokraatti" erään sellaisen, jossa koetettiin tehdä uskottavaksi, että tshekan kätköissä olisi 20 suomalaista merimiestä ja "että heitä ei olisi enää elävien kirjoissa". Lähteenä oli TST:llä joku merimieheksi nimitetty Salmelin, jonka itse olisi pitänyt olla "tshekan kynsistä" pelastunut ja joka juuri tshekassa olisi tavannut k.o. 20 merimiestä. TST on sitten kääntynyt ulkoministeriön puoleen, joka on toimituttanut tutkimuksia "Pietarissa". Mitään riikalaista "Sovoronow"-laivaa ei kuitenkaan ole mistään löydetty, joten TST pitää sitä todistuksena jostakin kauheasta, ellei laiva ole päässyt Leningradista karkuun.

Ohranakin on puuttunut juttuun ja tutkimustensa tuloksena on tiedoittanut, että TST:n Salmelinikis nimittämä "merimies" onkin Joroisista karannut mielisairas Oskar Tuomainen ja että koko TST:n juttu on tuulesta temmattu. Tämäkin kenties vahingossa paljastettu juttu on omiaan osoittamaan, millä pohjalla ovat sosdem lehdistössä julkaistut TST-merkillä varustetut kirjoitukset ja artikkelit, joihin tätä merkkiä ei panna. Elleivät ne ole mielisairaitten sanelemia, niin ovat ne useimmiten niin mahdottomia, ettei kukaan terveesti ajatteleva voi ottaa niitä vakavalta kannalta. Miten esim. voisi olla mahdollista, että joku rahtilaiva, jonka TST väittää tuoneen Argentiinasta kauraa, jota Argentiinasta ei vielä tähän mennessä ole viety ulkomaille, pääsisi karkuun Leningradista, jota Suomenlahdesta eroittaa pitkä Nevan merikanava, mikä päättyy Kronstadin linnoituksiin. Sotalaivakaan ei siitä läpäisisi kun luvalla.

Mutta tarkotus pyhittää keinot sosdem journalistiikassakin.

OHRANAN METKUT

Kuten olemme aikaisemmin kertoneet, vangitsivat ohranan miehet viime kuun puolivälissä Väinö Lundgrenin Viipurista ja pitivät häntä huostassaan parin viikon ajan. Täältä hänet sitten siirrettiin H:gin lääninvankilaan tuomiotaan kärsimään.

Ohranan miehet ovat Lundgrenille pidätyksensä "puolustamiseksi" kertoneet oikean "ryövärihistorian". Joku Kyyrö on sellä ladellut sellaista, jota esitetään vain jossain helppohintaisessa romaanissa. Tästä laittomasta vangitsemisesta ja ohranassa pitämisestä on Lundren jättänyt Pekkala ja Salon asianajotoimiston kautta seuraavan kantelun eduskunnan oikeusasiamiehelle:

"Eduskunnan oikeusasiamiehelle.

Sen johdosta, että minua on pidetty laittomasti pidätettynä etsivän keskuspoliisin pidätysputkissa Helsingissä saan kunnioittavimmin kääntyä Herra Oikeusasiamiehen puoleen ja esittää seuraavaa:

Minut pidätettiin etsivän keskuspoliisin toimesta viime elokuun 13 päivänä, kun olin etsivästä keskuspoliisista saamani kehoituksen mukaan saapunut etsivän keskuspoliisin huoneustoon Helsingissä. Siellä tiedusteltiin minulta, miksi olen ollut viime aikoina syrjässä toiminnasta työväen järjestöissä. Selitin sen johtuneen sairaaloisuudestani. Sen jälkeen tuotiin kuulusteluhuoneeseen Einari Kyyrö, jonka etsivä keskuspoliisi myös selitti olevan pidätettynä. Kyyrö kertoi, että jotkut tuntemattomat miehet, jotka sanoivat liikkuvansa Suomen kommunistien puolueen asioilla, olivat antaneet hänelle ja eräälle Nurmelle tehtäväksi raivata minut ampumalla pois tieltä sen vuoksi, että minä olisin epäilyttävä henkilö joka voisin antaa etsivälle keskuspoliisille ilmi 50—60 henkilöä osallisuudesta salaiseen toimintaan. Edelleen kertoi Kyyrö, että hänet oli tätä varten kutsuttu Viipurista Helsinkiin, missä oli tavannut kadulla jonkun tuntemattoman henkilön, joka oli antanut hänelle 1,500 markkaa rahaa ja revolverin, mutta että hän, koska tunsi minut, ei kuitenkaan olisi minulle mitään pahaa tehnyt, vaikka oli käynyt minun luonani viime heinäkuun 31 päivänä. Hämmästyin tavattomasti tämän kertomuksen kuultuani ja lausuin heti että se on minulle käsittämätön, ja että sen täytyy olla provokatoorista juttua jo senkin vuoksi, että minä en ole osallistunut salaiseen toimintaan. Etsivä keskuspoliisi on kuitenkin käyttänyt tätä juttua tekosyynä minun pidättämiseeni, selittäen sen osoittavan, että minun pitäisi tietää jotakin Suomen Kommunistien puolueen salaisesta toiminnasta. Siitä minulta tiukattiin tietoja monissa kuulusteluissa. Eräs kuulustelija selitti, että jos minä kerron mitä muka tiedän, niin minua vastaan ei nosteta syytettä. Kun minä en voinut kertoa asioita, joista en mitään tiedä, lopetettiin viimein kuulustelu ja ilmoitettiin, että syytettä ei nosteta, ainakaan heti, mutta huomautettiin, että "valtiorikokset eivät vanhene"!

Tämän jutun takia minua on pidetty pidätettynä kaksi viikkoa. Etsivän keskuspoliisin yllämainittu selitys pidättämiseni syistä on lievimmin sanoen omituinen. Se väittää minua vastaan suunnitellun rikosta, mutta kuitenkin se vangitsee minut ja kuulustelee minua yrittäen koota minua vastaan syyteainehistoa.

Etsivä keskuspoliisikin nähtävästi lopulta huomasi, että Kyyrön kertomus oli läpinäkyvä tekosyy minun pidättämiseeni, minkä vuoksi keksittiin toinen tekosyy. Minut on nimittäin tuomittu Kuopion raastuvanoikeudessa viettelemisestä valtiopetokseen 8 kuukauden vankeusrangaistukseen, mikä juttu on vielä viimekuun alussa lainvoimaan. Etsivä keskuspoliisi tahtoi pitää minua huostassaan, kunnes minä joutuisin rangaistustani kärsimään, ryhtyen toimenpiteisiin rangaistukseni täytäntöönpanemiseksi. Lopulta tuli täytäntöönpanomääräys ja minut siirrettiin 27 päivänä viimeksi kärsimään rangaistustani Helsingin lääninvankilaan. Mutta kun tuomioistuin ei ole julistanut tuomiotani vangituksi, on lainvastaista pitää minua vangittuna, ellei minua pidetä pannaan rangaistustani kärsimään.

Minun pidättämiseni on jälleen esimerkki siitä, miten tässä maassa kansalaisvapauksia poljetaan. Sen johdosta anon, että Te Herra Oikeusasiamies määräisitte toimitettavaksi tutkimuksen minun pidättämiseni yhteydessä olevista seikoista ja saattaisitte minun pidättäjäni edesvastaukseen laittomasta vangitsemisesta. Samalla pidätän itselleni oikeuden myöhemmin hakea vahingonkorvausta.

Helsingissä, syyskuun 3 p:nä 1929.

Väinö Lundgren.

Työmies Helsingin kaupungista."

Ylläoleva kirjelmä puhuu itse puolestaan. Se osoittaa, minkälaisia menettelytapoja ohrana käyttää tarkoitusperiensä toteuttamiseksi.

Kapinoitsija

Kirj. Bruno Fogel.

Vapaaehtoiskomppaniassa vallitsi jossakin määrin painostava tunnelma, komppaniassa, jonka tehtävänä oli Kappkeikauksen aikana kaupungin keskuksessa olevasta koulusta — käsikranaatteja viskomalla, hankkimalla ja levittämällä sukupuolitauteja, juomalla ja siivottomilla "sukkeluuksilla" huolehtia rauhasta ja järjestyksestä, sillä tilanne oli kerta kaikkiaan jossakin määrin ikävä, koska raatihuoneelle sijoitetut vapaaehtoiset olivat edellisenä iltana erehtyneet pitämään armeijaosastoa, joka pyrki heidän avukseen, työläissikoina ja ryhtyneet varsin menestykselliseen taisteluun sitä vastaan. Puhuttiin 17 kuolleesta ja jumala tietäköön kuinka monesta haavoittuneesta.

Meitä istui kolme miestä — luutnantti, ammatiltaan hammaslääkäri kersantti, suurenmoinen pässinpää, ja hän olikin lakitieteen ylioppilas, sekä minä — istuimme kaikin kolmen koulun opettajahuoneessa ja iskimme korttia.

Luoksemme saapui muudan ordonanssi ja ilmoitti rinta ylpeydestä paisuneena:

— Vanki, herra luutnantti.

— Vihdoin siis vähän vaihtelua Tuokaa hänet tänne.

Kaksi akateemisesti sivistynyttä vapaaehtoista toivat huoneeseen oivan proletaaripojan. Nuoren ihmisen, vähäkokoisen, mutta erittäin sivistynein kasvonpiirtein. Hän oli näköjään ylen uupunut ja menehtynyt, mutta näytti muuten varsin reippaalta ja vilkkaalta mieheltä. Hänen vaatetuksensa, sotilashousut ja asetakki, oli risainen ja tahrainen ja osittain alvan liian tilava.

— Tuokio, tulen heti takaisin, lausui luutnantti ja katosi.

Lakitieteen ylioppilas kuiskasi väsyneellä irvistyksellä: "Hän ottaa ensin rohkaisuryypyn".

— Ikäänkuin en tietäisi sitä, senkin idiooti, ajattelin minä, samalla kun kysyin: Mitä tarkoitatte toveri?

Minkä jälkeen hän kohautti salaperäisesti olkapäitään.

Luutnantti saapui takaisin. Sytytti savukkeen ja kysyi vangilta:

— Mistä olemme, pikku ystäväiseni?

— En tiedä mistä te olette, mutta minä tulen rintavarustuksilta.

— Vai niin, aijotko olla julkea? No hyvä. Lortti saapuu siis barrikaadeilta. Kuinka vanha olet oikeastaan?

— Seitsemäntoista.

— Seitsemäntoista. Hm. Mikä olet miehiäsi?

— Spartakisti.

— Ei, tarkoitan ammattiasi.

— Tilapäistyöläinen.

— Vai niin. Et siis ammattitaitoinen.

— En, aloin sepänoppilaana, mutta sitten sairastui äitini, ja minun oli ryhdyttävä palkkatyöhön.

— Ja mitä olet tehnyt barrikaadeilla, poika?

— —Taistellut. Joku toinen komppania pitäisi tällaista kysymystä ehken tarpeettomana.

— Pidä suusi! Ja minkä vuoksi olet taistellut, jos saan luvan kysyä?

— Oh, ettekö tiedä sitäkään. Paremman, oikeamielisemmän yhteiskuntajärjestyksen puolesta. — Spartakisti ojentuiksen, huomasi, että tässä oli aseitta puolustettava ihanteitaan.

Luutnantti silmäili epäröiden häntä tuokion ja kysyi sen jälkeen niin uhittelevasti kuin mahdollista:

— Mitä tiedät, poika, ylipäänsä yhteiskuntajärjestyksestä? Et ole vielä kuiva korviesi takaa, etkä ole oppinut muuta kuin käyttelemään korulauseita ja kivääriä ja tuottamaan vahinkoa ja pahaa. Kun olin seitsentoistavuotias, istuin minä vielä koulunpenkillä ja luin, niin että pääni oli haljeta. Ja isäni olisi antanut minulle selkään, jos olisin saapunut kotiin uuden yhteiskuntajärjestyksen kera.

— Aivan oikein. Olette aina istunut koulunpenkillä, mitä siis tiedätte maailmasta ja elämästä? Tiedätte vain sen minkä pamputtajanne katsoi hyväksi esittää teille.

Tiedättekö, mitä nälkä on? Tiedättekö miltä tuntuu, kun ei ole päivän mittaan tuskin mitään syönyt, kun koko ruumista vallitsee äärettömän käsittämätön, piinaava halu: jotakin syötävää! Kun ihmisen valtaa kokonaan tämä kaipuu. Ja kun laahaa itseään myymälöiden ohi, joiden ikkunoissa prameilee kinkkuja, hanhenmaksapaisteja, salamimakkaroita vuorittain, kahvilan ohi, joissa hyvinruokitut ja -puetut herrat nauttivat höyryävästä mokastaan ja makeista liköörelstään, savukkeita polttaen....

Oletteko koskaan viikkokaupalla maanneet jonkin sillanholvin alla? Tunnetteko tuollaiset julmat, tuskalliset yöt: on tuskin ummistanut silmänsä, kun jo herää kylmästä tietollsuuden epätoiviin. Ja jälleen pakottaa väsymys ihmisen nukkumaan, ja jälleen tunkeutuu kylmyys kehnojen vaatteiden läpi, ryömii armahtamattomasti kautta raukan värisevän ruumiin. Tunnetteko sellaiset yöt? Tiedättekö, miltä tuntuu, kun päivä päivältä, aina toivotonna, töllistää keskusasemalla vain saadakseen kantaa jonkun matkalaukkua? Kuinka kiitollinen onkaan ihminen, saadessaan kähveltää vähän lämpöä höyrypannusta?

Eikä koskaan voi, mahan armahtamattoman hädän tylsentämänä lukea jotakin kirjaa tai edes kadulleviskatun sanomalehden palstoja.

Onko teillä aavistustakaan, mikä katkeruus ja mikä viha kuohuu ihmisessä, kun hänen äitinsä kuolee, koska ei ole voinut antaa hänelle kylliksi ruokaa, taikka kun on vailla varoja huoneen lämmittämiseksi?

Niin, oletteko päässeet tästä selville koulussa? Tunnetteko ylipäänsä sen ihanan yhteiskuntajärjestyksenne, jonka puolesta taistelette? Ette. Ette tienneet mitään seitsentoistavuotiaana eikä teillä ole siittä vieläkään aavistusta. Menkää kerrankin kirkon sivusta proletaarikortteliin, niin voitte mahdollisesti ylimalkaan käsittää, minkä vuoksi me taistelemme. —

Nuorukainen vaikeni. Hän oli loistava näky seistessään siinä katkerana, joustavana ja valmiina hyökkäykseen.

Luutnantti katsahti häneen tuokion — myrkky oli melkein ummistanut hänen silmäteränsä — ja naurahti vaisusti. Sen jälkeen lausahti hän verkkaan ikäänkuin jokainen sana olisi ollut kallis:

— Poika, puhut kuin runoilija, mutta olet yhtäkaikki julkea haaska.

Minkäjälkeen luutnantti lausui vanginvartijoille:

— Viekää hänet muurelle. Ilmoittakaa minulle, kun kaikki on selvää. Menkää!

Ja sanoi sitten meille:

— Niinpä siis, kenen vuoro oli jakaa kortit?

KAIVOI ITSELLEEN HAUDAN

T. k. 2 p. tapahtui Perniössä Kosken kartanon alueella tapaturma. Kosken kartanon kyläpiirin suojeluskuntalaiset ovat jo pitemmän aikaa talkootöillä valmistaneet ampumahautaa. Mainittuna iltana oli jälleen 6 suojeluskuntalaista ampumahautatöissä. Kun puheenaolevalla paikalla on kovaa savea, käyttivät he kantopommeja avuksi työssään. Asiantuntijana oli mukana Kosken kartanon työnjohtaja Bror Lönngren, joka asetteli pommit paikoilleen ja valvoi työn suoritusta.

Vähän yli 8 illalla asetettiin kolme panosta yhtaikaa syttymään. Eräs suojeluskuntalaisista sytytti kaksi pommia ja Lönngren kolmannen. Lönngren epäili, ettei hänen pomminsa syttynyt, mutta muiden poistuessa edemmäksi Lönngren tuli kumminkin uudelleen sytyttämään pommiaan, jolloin onnettomuus tapahtui: kantopommi räjähti. Eräs suojeluskuntalaisista, joka seisoi noin 10 metrin päässä onnettomuuspaikalta näki räjähdyksen heittävän Lönngrenin parin metrin päähän.

Kun ensimäinen huumaus oli ohi, kohtasi läsnäolijoita kaamea näky. Lönngrenin pää oli murskaantunut aivan muodottomaksi ja oli rinnan vasemmapuolinen osa ja olkapää niinikään pirtoontunut pahasti.

Maapallon asukasluku

Joku vuosi sitten laski muuan europalainen tiedemies, että korkein määrä ihmisiä mikä maapallolla voi elää, on noin kuusi biljoonaa ja että jos väkiluku kaikissa maissa lisääntyisi yhtä nopeasti kuin se on lisääntynyt viimeisen 50 vuoden aikana, saavutetaan tuo määrä noin sadan vuoden sisällä. Nyt tulee toinen europalainen tiedemies, saksalainen professori Albrecht Penk, joka väittää, että maapallolla voi elää noin 8 biljoonaa ihmistä ja että tuo määrä saavutetaan, ellei mitään erikoista estettä väliin tule, noin v. 2,500. Tuo 8 biljoonaa ihmistä on korkein määrä mitä maapallolla voi elää, selittää prof. Penck. Tämä edellyttäisi noin 140 ihmistä neliömailille, jos nimittäin asukkaat voitaisiin jakaa tasaisesti maailman kaikkiin osiin. Mutta kun otetaan huomioon se että maapallolla on suuret alat esllaisia erämaita, joissa ihmiset eivät voi elää, jäisi sellaisille alueille joissa voidaan asua, noin 237 ihmistä neliömaillille.

Maapallolla on vielä toistaiseksi suunnattomat alueet joissa ei asu ihmisiä laisinkaan tai asuu perin harvassa. Prof. Penck sanoo että yksistään Etelä-Amerikaan voisi sijoittaa ja siellä voisi tuottaa elintarpeita kaikille niille ihmisille jotka nyt ovat maailmassa, eli noin kahdelle biljoonalle. Prof. Penckn mukaan lähentelee asutus Europassa nyt jo sitä rajaa että se ei voi enää kovin pitkälle lisääntyä. Europan asukasluku on nykyään noin 480 miljoonaa ja Europassa voi elää korkeintaan vain 550 miljoonaa asukasta.

Teoria maapallon liika-asutuksesta ei suinkaan ole mikään uusi. Jo vähän paremmin kuin sata vuotta sitten englantilainen pappi Malthus esitti teorian, että ennen pitkää maapallon asukasluku lisääntyy niin suureksi että täällä ei ole enää tilaa eikä voida tuottaa elintarpeita kaikille. Malthuksen mukaan olisi tuo äärimmäinen raja jo pitänyt saavutettaman, sillä hän ennusti että sadan vuoden sisällä sen jälkeen kun hän teoriansa keksi, tulisi maapallon asukasluku lisääntymään äärimäiseen rajaansa. Niin ei ole kuitenkaan käynyt. Päinvastoin tuotanto, elintarpeiden tuotanto niinkuin kaikkien muidenkin tarvikkeiden tuotanto, on lisääntynyt suhteellisesti paljon suuremmassa määrässä kuin kulutus. Nyt jo, vaikka tuotannossa kapitalistisissa maissa vallitsee äärimäinen anarkia ja tuhlaavaisuus, voidaan tuottaa riittävästi tarvikkeita kaikille ihmisille vieläpä enemmänkin. Vika on vain siinä, että tuotanto on yksityisten keinottelijoitten käsissä ja vaikka työväestö kaiken tuottaa, ei se saa kuin pienen osan tuotteistaan käytettäväkseen. Työtätekevän luokan probleemina ei ole tuotteiden eikä tuotannon lisääminen vaan sellaisen järjestelmän luominen, joka takaa jokaiselle ihmiselle kunnollisen toimeentulon ja se voidaan saavuttaa vain siten, että poistetaan maailmasta riistojärjestelmä.

Muurahaistilastoa

Tuleva Yhdysvaltain väenlasku, joka toimeenpannaan v. 1930, on innostanut erään professorin tekemään väenlaskun muurahaiskeoissa lähellä Baltimorea. Hän sai selville että muurahaiskeossa oli kaikkiaan 8,239 asukasta.

Professori E. A. Andrews, joka toimitti tuon sensuksen, lienee ollut ensimäinen muurahaisvaltakaunnan väkiluvun laskija. Hän alkoi työnsä viime syksynä, kun muurahaiset pakkasten jälkeen olivat niin kohmettuneet, että ne voitiin laskea. Hän hajotti koko pesän ja luki jokaisen asukkaan. Jokaisessa keossa on keskimäärin 8,000 asukasta. Eräällä metsäseudulla lähellä Washingtonia laski prof. Andrews 1,000 muurahaispesää. Tuo ala on vain pieni, mutta siellä löytyy noin 8 milj. muurahaista.

Professori Andrewsin hommailu laskiessaan muuarhaispesän väkilukua, tuntuu ensi silmäykseltä siltä kuin olisi menty lapsellisuuksiin tilastotieteen aloilla. Mutta muurahaisilla on huomattu merkityksensä talouselämässä. Muutamat muurahaislajit tekevät tuhoa puille, toiset asuskelevat talojen lähistöllä ja tunkeutuvat ruokatavaravarastoihin

Mutta muurahaiset ovat saaneet osakseen huomattujen luonnontieteilijäin ihailun ja kiitokset. Muurahainen on seurallinen elävä. Se ei milloinkaan elä yksinään taikka parittain, vaan elää suurissa laumoissa. Jokaisessa pesässä eli yhdyskunnassa on kuningatar, työläiet ja sotilaat. Jokainen keko on oma yhteiskuntansa, oma valtakuntansa. Muurahaiskuningattaret eivät ole niin kateellisia kuin mehiläiskuningattaret, jotka pistävät kuoliaaksi jokaisen kilpailevan kuningattaren elleivät vain työläismehiläiset sitä estä. Professori löysi yhdessä keossa 11 kuningatarta, jotka kaikki lisäsivät sukua ja johtivat yhteisesti yhteiskuntaa.

Muutamilla muurahaislajeilla on orjia, jotka tekevät kaiken työn. Orjat saadaan siten, että suuremman valtakunnan sotilasmuurahaiset hyökkäävät pienemmän keon kimppuun ja varastavat sieltä muurahaistoukat, joista syntyvät nuoret muurahaiset, uusi sukupolvi. Ne kasvatetaan sitten orjiksi. Orjat saavat palvella herrojaan, elättää ja hoitaa niitä. Filosoofit ovat löytäneet monenlaisia yhteiskunnallisia esimerkkejä muurahaisten valtakunnasta, elämästä ja toiminnasta. Muurahaisten valtakunnassa on paljon yhtäläisyyttä ihmisten yhteiskuntaolojen kanssa. Niinpä jos hallitsevilta muurahaisilta riistetään orjamuurahaisten palvelus, kuolevat ne nälkään, sillä ne eivät kykene tekemään työtä ja elättämään itseään omalla työllään. — F.L.I.S.

Nälkäkilpailu lähenee loppuaan

Ensi maanantaina, syysk. 30 p. kello 12 yöllä loppuu Punikin maataкäsittävä historiallinen nälkävyö- ja vuosikertakilpailu. Useammissa kilpailuluokissa näyttää vielä siltä että ei ole mikään mahdottomuus kääntää koko asemaa ylösalasin jos vain joku kilpailijoista ottaa oikein suuremmosen loppuspurtin ja hikoilee tilauksia kokoon.

Alla seuraa lista tähänastisista saavutuksista ja tulee tämä asemakartta olemaan kaikesta päättäen viimeinen ennen kämppeinin loppua. Siitä voitte tarkastaa asemanne lujuuden ja sitten tapella että tulta iskee nämä viimeiset päivät voittaaksenne sotasaaliiksi maankuulun Tossun nälkävyön ja paikalliselle yhdistyksellenne sidotun Punikin vuosikerran.

I:n luokka:

Akseli Anttila, Brooklyn, N. Y.	1385	Ida Haltunen, Fitchburg, Mass.	[illegible]
Gust Järvinen, Detroit, Mich.	820	M. Koski, Norwood, Mass.	[illegible]
Geo. Lahti, New York City	450	A. Grans, Worcester, Mass.	[illegible]
Gust Rove, Detroit, Mich.	330	Antti Wesa, Ishpeming, Mich.	[illegible]
V. Saari, Waukegan, Ill.	210	Hulda Lepistö, Marquette, Mich.	[illegible]
Axel Sandberg, Quincy, Mass.	170	Minnie Lampi, Minneapolis, Minn.	[illegible]
John Heikkilä, Detroit, Mich.	165	A. Salmi, Chicago, Ill.	[illegible]
N. Asiala, Maynard, Mass.	160	Walter Nelson, Maynard, Mass.	[illegible]
S. Wahlroos, Minneapolis, Minn.	160	Jalmer Takala, W. Quincy, Mass.	[illegible]
Emil Nurmi, Cleveland, Ohio	130	D. Laine, Brooklyn, N. Y.	[illegible]
Mandi Siren, Warren, Ohio	130	Hj. Hovi, New York City	[illegible]
Geo. Hendrickson, Chicago, Ill.	120	O. Korpi, Cleveland, Ohio	[illegible]
Kalle Kulju, Ironwood, Mich.	110	Mike Inkinen, Detroit, Mich.	[illegible]
Impi Levo, Brooklyn, N. Y.	100	K. Rahko, Detroit, Mich.	[illegible]
Lauri John coW.nosreol.		Marianna Lehtinen, Marquette, Mich.	[illegible]
Lauri Johnson, Worcester, Mass.	100	Walter Kiuttu, Cloquet, Minn.	[illegible]
P. Finnilä, Detroit, Mich.	90	Hilda Juutilainen, Cloquet, Minn.	[illegible]
John Latvala, Cleveland, Ohio	80	J. Kauppi, Minneapolis, Minn.	[illegible]
T. Kankkonen, Berkeley, Calif.	80	O. Ronkko, Timmins, Ont.	[illegible]
A. Hollman, Detroit, Mich.	70	Sam Mäki, Detroit, Mich.	[illegible]
Hilma nlund, New ork City	70	Evald Väänänen, Fitchburg, Mass.	[illegible]
Sanna Prepula, Astoria, Ore.	70	Katri Saari, Berkeley, Calif.	[illegible]
Wäinö Mäki, Detroit, Mich.	60	Helga Aho, Berkeley, Calif.	[illegible]
Laimi Saari, Chisholm, Minn.	60	E. Heinonen, New York City	[illegible]
Lempi Kohtala, Quincy, Mass.	60	L. Laukkanen, Aberdeen, Wash.	[illegible]
Ed. Lempinen, Detroit, Mich.	50	A. Riksman, Sointula, B. C.	[illegible]
Ruusa Autio, Marquette, Mich.	50		

Tuloksia vuosikertakilpailussa: Detroit, Mich., 1,755; Brooklyn, N. Y., 1,625; New York City, 630; Ironwood, Mich., 305; Cleveland, Ohio, 290; Quincy, Mass., 290.

II:n luokka:

K. G. Asiala, Sudbury, Ont.	675	Emil Heckman, Buffalo, N. Y.	[illegible]
E. Erkkilä, Kirkland Lake, Ont.	480	Lydia Ahola, Portland, Ore.	[illegible]
K. Salo, So. Porcupine, Ont.	450	Wäinö Lehto, Soo, Ont.	65
E. Sjoman, Toronto, Ont.	430	Ellen Wesander, Mass, Mich.	[illegible]
Mike Mononen, Cromwell, Minn.	170	Matti Miller, Buffalo, N. Y.	[illegible]
John Saari, San Francisco, Calif.	140	Richard Niemi, Angora, Minn.	[illegible]
John Leino, Hanna, Wyo.	120	Henry Kulmala, Soo, Ont.	[illegible]
Lizzie Bjorn, Iron River, Mich.	100	R. Saastamoinen, Roch, Mich.	15
Ada Lepistö, Iron River, Wis.	80	Kirsti Pitkänen, Port Arthur, Ont.	[illegible]
G. Sundquist, Port Arthur, Ont.	80		

Tuloksia vuosikertakilpailussa: Kirkland Lake, Ont., 690; Sudbury, Ont., 675; So. Porcupine, Ont., 470; Toronto, Ont., 430; Cromwell, Minn., 170; San Francisco, 160.

III:s luokka:

Seth Korhonen, Rock Springs, Wyo.	150	August Metsälä, Eben Jct., Mich.	[illegible]
Geo. Hietikko, Montreal, Wis.	100	Henry Johnson, Bessemer, Mich.	[illegible]
Fanny Ylämäki, Conneaut, Ohio	100	Otto Davidson, Hoquiam, Wash.	[illegible]
Aina Karjalainen, Red Lodge, Mont.	90	Hilma Laine, Grand Rapids, Mich.	[illegible]
Sulo Thure, L'Anse, Mich.	90	W. Helin, Port Chester, N. Y.	[illegible]
Jacob Rämö, Vancouver, B. C.	80	Arvid Aho, Munising, Mich.	[illegible]
J. Seppälä, Copper Cliff, Ont.	70	A. Jjoblom, Zim, Minn.	[illegible]
M. Järvi, Eureka, Calif.	70	Emil Kuusiluoto, Conneaut, Ohio	[illegible]
Aug. Niemi, Hoquiam, Wash.	70	W. Helenius, Quartz, Ont.	[illegible]

Tuloksia vuosikertakilpailussa: Hoquiam, Wash., 150; Rock Springs, Wyo., 150; Montreal, Wis., 100; Copper Cliff, Ont., 130; Conneaut, Ohio, 150; Bessemer, Mich., 100.

IV:s luokka:

Aug. Kantokoski, Creighton, Ont.	310	Mike Manner, International Falls, Minn.	[illegible]
Eino Wirtanen, Newport, N. H.	150	Sam Lempiä, Tower, Minn.	[illegible]
Wäinö Pokki, Templeton, Mass.	140	H. Cass, Owen, Wis.	[illegible]
Wm. Sahmi, Inwood, N. Y.	140	Anna Haakana, Chester, Mass.	[illegible]
Emil Wiemer, Fairport Harbor, Ohio	110	Oscar Goski, Lund, B. C.	[illegible]
Wm. Näsi, Westerly, R. I.	110	H. Sandstrom, Owen, Wis.	[illegible]
Peter Johnson, Stambaugh, Mich.	100	Lydia Honkanen, Trumansburg, N. Y.	[illegible]
L. Kämäräinen, Two Harbors, Minn.	80	K. Partanen, Woodland, Wash.	[illegible]
Tomi Sirilä, New Ipswich, N. H.	80	Chas. Niemi, Brookston, Minn.	[illegible]
Maiju Kolehmainen, Amesbury, Mass.	70	C. O. Laine, Palisade, Minn.	[illegible]
Wm. Kasvio, Butte, Mont.	70	Eino Määttä, Marengo, Wis.	[illegible]
J. H. Aho, Palmer, Mihc.	60	O. Kainulainen, Fort William, Ont.	[illegible]
Kusti Ranta, Ludlow, Vt.	60	Hento Ketola, Porcupine, Ont.	[illegible]
O. Grondahl, West Allis, Wis.	60	E. Broman, Enfield, N. H.	[illegible]
Frank Mäki, Kelso, Wash.	60	Abe Laakso, Los Angeles, Calif.	[illegible]

Tuloksia vuosikertakilpailussa: Creighton Mine, Ont., 330; Newport, N. H., 150; Inwood, N. Y., 140; Templeton, Mass., 140; Fairport Harbor, Ohio, 130, ja Westerly, R. I., 110.

V:s luokka:

Fanny Mäki, Beaverton, Ore.	180	Henry Olson, Bear River, Minn.	[illegible]
John Johnson, Eckville, Alta.	70	Frank Kuusisto, Willwalk, Mich.	[illegible]
Nick Lampi, Murillo, Ont.	70	Elly Lähde, Brittmount, Minn.	[illegible]
Sam Luomala, Kaleva, Mich.	60	Hanna Pellinen, Washington, D. C.	[illegible]
Wm. Lehto, East Boston, Mass.	60	Elsa Nevala, Pigeon Cove, Mass.	[illegible]
Eva Forsbäcka, Concord, N. H.	60	Hilda Harju, Sylvan Lake, Alta.	[illegible]
Tilda Lahti, Meadowlands, Minn.	50	Jenny Tuomi, Bruce Mine, Ont.	[illegible]
Aug. Wanhala, Dassell, Minn.	40	Mrs. A. Saari, St. Catherines, Ont.	[illegible]
J. Koivu, E. Windsor, Ont.	40	Irene Lahti, Coventry, R. I.	[illegible]
Paavo Korhonen, Oxford, Maine	40	Ike Thomas, Rocklyn, Calif.	[illegible]
Salu Mäki, Renton, Wash.	40		

Tuloksia vuosikertakilpailussa: Veaverton, Ore., 180; Murillo, Ont., 70; Eckville, Alta., 70; Kaleva, Mich., 60; East Boston, Mass., 60; Concord, N. H., 60.

On jo aika kolmannessa, neljännessä ja viidennessä luokassakin kilpailevien yrittää että palkinnot eivät menisi ihan turhaan.

Levityksellisyydellä,

—PYTTY.

A. Fournier Ltd.
11 Elm St., Sudbury, Ont.
KIINTEIMISTÖLAINOJA
HENKI-, PALO-, TAPATURMA-, AUTO- JA AKKUNALASI-VAKUUTUKSIA
Arthur Lahti, suomal. liikeapulainen.

GENERAL REPAIR SHOP
Korjaamme ja terotamme heinänleikkuukoneita. Korjaamme gramafooneja, polkupyöriä. Työ taataan.
Pete Travaglini
Puhelin 1551 - 29 Durham St.
Box 721 Sudbury, Ont.

Willamette Blvd. Sanitarium
on suurin ja monipuolisin terveyden hoitola lännellä. Physio-Therapy osastossa ovat nykyajan parhaat sähköhoitovälineet aina X-ray koneisiin asti. Täysihoidossa nopein apu akute ja kroonillisissa taudeissakin. 18 vuoden kokemus hieronnan, ruokajärjestyksen ja terveyskylpyjen alalla.
Drs. Kokko & Kokko,
467 Willamette Blvd., Portland. Ore. Puhelin: Walnut 6747.

A. NIEMI,
Tähtikaupan yläkerrassa
Tel. 499. — Box 2034. — Sudbury.
Valokuvaustyötä kaikesta lajista, suurennuksia ja raamia.

Aaron Linder
Hyväksi tunnetun chicagolaisen maalaus-isonnusliikkeen edustajan, Canadan postiosoite on: Box 393, Port Arthur, Ont. (TP

Parturiliikkeeni
7 Durham St. Sudbury, Ont.
MATTI AHO
Palvelee teitä aina auliisti ammattitaitoisella työllä (K.L.

Ensiluokan Neulomo
98 Elm St. E., Sudbury, Ont.
Toinen lattia, huone No. 1, puhelin 1519. Otan tilauksia vastaan omista sekä teettäjän kankaasta. HELMI LÄHDE, Sudbury, Ont. (10-12

Dr. O. D. LEGGE,
Hammaslääkäri
29 ELM ST., SUDBURY, ONT.
Mulligan Drug Storen yläkerrassa
Auki klo 9:ään illalla.

I. S. SALO
Kulta- ja kelloseppä, tekee ensiluokan työtä halvimmalla. Suuri varasto timantteja, kelloja y.m. kulta- ja hopeatavaraa.
192 S. Algoma Street, Port Arthur - Puh. N. 1238

KIPU RINNAN ALLA
ja Vatsassa, Päänpakotus, Kitkerää vettä suussa, Sydämen poltto, pakotus selässä ja kylkiluiden alla, Sappitauti, Keltatauti, Kova vatsa ja yleensä heikko ruuansulatus ovat kaikki Vatsakatarrin tuntomerkkejä.
Tämä tauti on hyvin yleinen kansamme keskuudessa ja sen oireet ovat niin monet ja vaihtelevat, että monikin luulee itsellään vaivaavan sydän-, keuhko- t. m. taudin, vaikka se johtuu ainoastaan heikosta ruuansulatuksesta. — Lukekaa mitä tämä mies sanoo lääkkeestä:
Lawler, Minn.
Mr. P. A. Lignell.
Teiltä tilaamani lääkkeen No. 250 olen käyttänyt ohjeiden mukaan ja olen taas terve mies. Kiitos teille hyvästä lääkkeestä.
Kunnioit., Daniel Kallioniemi.
Täydelliseen hoitoon kuuluu suuri pullo lääkettä, pulveria ja pillereitä sisällisesti nautittavia, täysi kuun hoito. Tilatkaa lääke No. 250, lähetetään postissa postikulut suoritettuna $2.50.
—Lignellin Apteekki on suurin—
—Suom. Apteekki Yhdysvalloissa—
P. A. LIGNELL CO. Superior, Wis.

A. PARENT
118 DURHAM STREET, PHONE 1454
Sähkö, putki ja lämmitystyötä
Sähköuuneja, pyykinpesukoneita ja tarpeita
NOPEA JA HYVÄ PALVELUS, olipa iso tai pieni työ
SUDBURY, ONTARIO

H. WICKSTRÖMIN
RÄÄTÄLILIIKE
22 Monk St., Box 1168, Sudbury. Silitys ja puhdistustyö tehdään huolella. Puhelin 1871.

YKSINÄISET
Jos kaipaatte ystävää tilatkaa Lemmen Sanomat, paras suomalainen naimailmoituslehti. Maksaa 50 centtia v.k., yksityisnumerot 10 c.
The Lemmen Sanomat,
L. Box 266, Ironwood, Mich.

KOLIA ja PUITA
Laberge Lbr. Co.
Puhelin 777
Sudbury, Ont.

Pernun Veljesten SERVICE TAXI
PÄIVÄ- JA YÖ-PALVELUS
Suomalaiset ajurit.
Puhelin 2330 Sudbury, Ont.

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDEtään arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

FRED LEE, PESULAITOS, POIKAtalon vieressä Sudburyssa. Hyvä työ ja halvat hinnat. Puhelin 365. Pestävät haetaan kun ilmotetaan puhelimella ja toimitetaan puhtaana takaisin.

SUOMALAINEN MUSIIKKI-, TUpakka- ja Makeis-kauppa 20 Elm St., Sudbury, Ontario. Myytävänä kaikenlaisia musiikkia ja soittimia. Tupakkaa ja makeisia saatavana. Musiikki opetusta annetaan. Kirjeisiin vastataan heti. Hj. Hamari, Box 98, Sudbury, Ont. (TTL

TORONTO, ONT.

CARL SUNDHOLM, KELLOSEPPÄ. Lähettäkää kellonne korjattavaksi tällä osotteella: 246 Queen St. W. Puhelin Adelaide 6856. Toronto.

KALUSTETTUJA HUONEITA, 24 Robinson St. (Queen St. ja Bathurstin lähellä). Mrs. N. Johnson. (Ttr.L.

SOO, ONT.

METSÄMIESTEN TARPEITA. — Valjaat, teltat. Kärrytarpeita. — Hinsperger Harnes Co., Ltd., Sault Ste. Marie, Ont.

MONTREAL, QUE.

ED HELSBERG, ASIOIMISTO, 926 St. Monique St., puhelin Harbour 8886. Lakiasioita, asiakirjoja, oikeudessa tulkkina sekä muita alaani kuuluvia asioita.

Kotileipomokalusto myytävänä

Kuuluen siihen viisikerroksinen, kolilla lämmitettävä, kunnossa oleva Gurney-Oxford uuni, kaikkine välineineen, sekä kaikki muu leipomokalusto.

471 Spadina Avenue, Toronto, Ont.

HIEROJA

Huugo Seppälä

Antaa hierontaa Lehtelän saunalla joka arkipäivä

9—11 ap. 2—9 ip.

Tulee kotia myöskin pyydettäessä.

Puhelin 1444w., Box 1862

Sudbury, Ont. (TL)

SUOMI

Jalkineiden Korjausliike

Kaikki korjaustyö tehdään ensiluokkaisesti

NICK PARTTI

300 Finlayson St., Fort William, Ont.

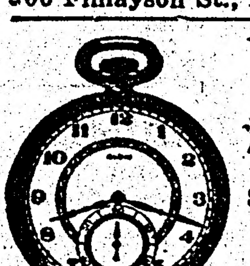

KELLOSEPPÄ

A.Heiskanen

SUDBURY, ONT.

—Box 1873—

9 Durham St.

Konttoristi halutaan,

joka voi hoitaa suomen ja englannin kielisen kirjeenvaihdon, saa heti paikan. Kirjottakaa osotteella: (229

Ed. Helsberg,

926 St. Monique St., Montreal, Que.

Halutaan tietää

Missä nykyään oleskelee Lauri Polvi, kotoisin Kauhavalta? Ole hyvä ja ilmoita osotteesi tai jos joku hänen tuttavistaan jotain tietää hänestä, niin ilmottaisitte minulle. (229

A. Pelkonen,
770 Aqueduct St., Montreal, Que.

Haluaisin tietää missä on veljeni Wiljo Laurila, kotoisin Parkanasta? Olepa hyvä ja heitä kirjeellä veljeäsi, osoitteella:

Yrjö Laurila,
Box 27, Copper, Cliff, Ont.

Sudbury

SYYSKAUDEN AVAJAIS-TANSSIT

Muistetaanpa nyt pitää mielessämme, että Liberty-haalilla tanssitaan ensi tiistai-iltana komeammin kuin milloinkaan ennen ja Sudburyn parhaan tanssiorkesterin soitolla. — Muistetaanpa myöskin kilpatanssit, joista annetaan hyvät palkinnot. Asia muuten lieneekin jo niin selvä, ettei siitä tarvitse enempää mainita..

SÄHKÖSANOMA

Barcelona, syysk. 28. — Vastuksista huolimatta ehdimme Sudburyyn tänä iltana pidettäviin iltamiin ja esiinnymme. — Espanjalainen orkesteri.

Postityöläiset vaativat palkankoroitusta

HAMILTON, syysk. 27. — Täällä koollaoleva postityöläisten ammattijärjestön edustaja kokous on päättänyt esittää postihallinnolle vaatimuksen postityöläisten palkkojen korottamiseksi. Vaatimus joka hyväksyttiin määrittelee, että työläisten vuosipalkat jotka ovat nykyään $1,740, on korotettava $1,980 ja niiden työläisten palkat jotka nykyään ovat $1,500, on korotettu $1,860. Postinkantajille on myönnettävä erikoinen kenkäraha avustus.

Toisessa päätöslauselmassa joka päätettiin lähettää postihallinnolle vaaditaan vakinaisten työläisten nimittämistä tilapäisten työläisten tilalle.

KYMMENEN TUOMITTU METSÄPALOJEN AIHEUTTAMISESTA

Winnipeg, syysk. 27. — Kymmenen Whitemouthin ja Renien piirin asukasta on asetettu syytteeseen maakunnallisten virkailijain toimesta laittomasta tulensytyttämisestä ja metsäpalon aiheuttamisesta. Ja on heidät tuomittu $25 sakkoihin ja maksamaan oikeuskulut. Tämä on Manitoban maakunnassa vallinneiden metsäpalojen jälkikaikuja. Kaksi muuta saman alueen asukasta on vielä syytteessä samanlaisesta lainrikkomisesta mutta on heidän juttunsa lykätty lokakuun ensimäiseen päivään.

HIRTETTY MIES HALUSI RYYPPYÄ

Mexico City, syysk. 27. — Muuan talonpoika löysi eilen erään miehen joka oli hirtetty sähköpylvääseen Ixtapalapassa. Leikattuaan köyden irti luovutti hän ruumiin poliisille, ja kaksi miestä lähtivät kuljettamaan ruumista autolla Mexico Cityyn. Ruumiin kuljettajilta kuitenkin lensivät silmät selälleen, kun ruumis matkan varrella kohosi istumaan ja pyysi ryyppyä. Mies tunnettiin erääksi Maximino Valganoniksi. Hän on siksi vakavassa tilassa, että ei ole kyennyt selittämään, kuinka joutui hirteen.

Asuntoeroilmotus

Minä Mrs. Lydia Keto täten ilmotan asuvani erossa miehestäni siitä päivästä lähtien kuin tämä ilmotus on ollut lehdessä. Alan uudelleen käyttämään entistä nimeäni, Lydia Terho.

Sudbury, Ont., syysk. 28 p., 1929.

Lydia Terho,

HUOM.!

Kaikenlaista kutomotyötä tehdään omista tai teettäjän langoista sweteriä, sukkia ja y.m. Hyvä työ ja kohtuullinen hinta. Postin kautta otan vastaan työtä.

Mrs. Wm. Wentelä,
White Fish,
C. P. R., Ont.

New Baking Co.,

Sudbury, Ont.

Valmistamme ruoka- ja kahvi- sekä pikkuleipiä

PUHELIN 2572

Box 1296 —— 382 Antwerp Ave.

VARMA, NOPEA APU REUMATISMILLE

hermotaudille, sciaticalle, lannetaudille, päänkivulle, hermotulehdukselle

Hankkikaa 50c tai $1.00 laatikko Templeton's Reumatic Capsules teidän kauppiaaltanne tai lähettäkää 10c runsasta koelähetystä varten: Templetons, 122 King St. W., Toronto 2, Ont.

TEMPLETON'S RHEUMATIC CAPSULES

ALAVON SAUNA

On nyt kunnostettu viidellä uusiaikaisella UUDELLA SAUNALLA, ja on yleisön käytettävänä tiistaina perjantaina ja lauantaina.

P. ALAVO

—— Puhelin 1954 ——

341 ANTWERP STREET — SUDBURY, ONTARIO

CHERBOURGIIN—SOUTH HAMPTONIIN

Lokak. 10| Marrask. 7 .... MONTROSE
Lokak. 17| Marrask. 14 .... MONTCALM
Lokak. 24| Marrask. 23 .... MONTCLARE

LIVERPOOLIIN

Lokak. 4| Marrask. 1 .... DUSHESS OF ATHOLL
Lokak. 11 .... DUCHESS OF BEDFORD
Lokak. 18| Marrask. 15 .... DUCHESS OF RICHMOND
Marrask. 8 .... MELITA
Marrask. 22 .... DUCHESS OF YORK
Lokak. 25| Marrask. 22 .... DUCHESS OF YORK
Lokak. 26| Marrask. 26 .... MINNEDOSA
Marrask. 8 .... MELITA

GLASGOWIIN—BELFASTIIN

Lokak. 4| Marrask. 1 .... DUCHESS OF ATHOL
Lokak. 10| Marrask. 8 .... MELITA
Lokak. 18| Marrask. 15 .... DUCHESS OF RICHMOND
Lokak. 26| Marrashk. 26 .... MINNEDOSA
Marrask. 22 .... DUCHESS OF YORK

EMPRESS PALVELUS — CHERBOURGIIN—SOUTHAMPTONIIN

Lokak. 1| Lokak. 31 .... EMPRESS OF SCOTLAND

Yhteys Hullista Suomeen joka keskiviikko

Lähempiä tietoja hinnoista sekä purjehduksista halutessanne kääntykää kenen tahansa Canadian Pacifin Laivayhtiön asiamiehen puoleen tai C. H. White, District Passenger Agent, North Bay, Ont.

Canadian Pacific

Maailman suurin matkustus Järjestelmä

Halutessanne lähettää rahaa omaisillenne Europaan, tehkää lähetys Canadian Pacific Expressin välityksellä.

Uusia suomalaisia levyjä

Vapauden kirjakaupasta on nyt saatavissa seuraavat uudet suomalaiset phonografi levyt:

Leo Kaupin laulamia
3123F MIKKO JA MARI ja ELÄMÄÄN KYLLÄSTYMISESTÄ

Hannes Saaren laulamia
2122F ARMAANI JA MUISTO

Kuuno Sevanderin laulamia
3121F TANSSIT TARVAISEN TORPASSA ja KIIKKALAN POLKKA

Jokainen ylläolevista levyistä on kuulemisen arvoinen, vieläpä uudelleen ja taas uudelleen. Mutta etenkin Sevander on meille canadalaisille yleensä tunnettu, joten ainakin hänen lauluillaan tulee olemaan hyvä menekki.

Kaikki Vapaudesta tilatut levyt lähetetään hyvin pakattuina mihin tahansa Canadassa.

Tehkää tilaukset nimellä ja osotteella:

VAPAUS,

Box 69, Sudbury, Ont.

BELL READY to WEAR

Toinen vuotuinen alennusmyynti

MAANANTAINA ja TIISTAINA
Syysk. 30 ja Lokak. 1 p.

Erikoismyynti Leningeille

Suuri valikoima leninkejä, canton, silkki satiini, georgette, y.m. kankaista valmistettuja. Viimeisimmät mallit.

Alennushintamme $8.95

Suuri valikoima syyshattuja $1.95

10% alennus lopusta varastosta kaupassa

Myöskin lasten takkeja, leninkejä, hattuja, y.m.

Kaupassamme on myöskin kaksi suomalaista myyjää jotka mielihyvällä palvelevat teitä.

BELL READY TO WEAR

VASTAPÄÄTÄ POSTIKONTTORIA

Elm ja Durham katujen kulmassa, Sudbury

HALUTESSANNE NOPEUTTA, VOIMAA, HELPPOA AJOA ja pienimaksuisen ylöspidon, ostakaa

FORD AUTO

Me johdamme autojen myynnissä. Olemme myyneet yli 100 enemmän autoa kuin toiset välittäjät.

$116.00 käteismaksu

loppu helpoilla ehdoilla

Sudbury McLEOD GARAGE Ontario

LEVINES

Erikoismyynti Syys- ja Talvitakeille

Jotka ovat suuresti alennettu

Tavallisesti myyty $35.00 asti, nyt hintamme

$19.50

Takit ovat valmistettu ensiluokkaisista Broadcloth sekä Suede kankaista, turkis kauluksien sekä hihansuiden kanssa.

Viimeisimpiä filttihattuja — erikoishintamme

$2.50

Koko leninki varastomme on alennettu tätä myyntiä varten. Hinnat:

$9.75 ja ylös

MYÖSKIN SUURI VALIKOIMA LASTEN TAKKEJA, LENINKEJÄ JA HATTUJA, JOISTA VOITTE VALITA.

Kaikki suuresti alennettu

Kaupassamme on kaksi suomalaista palvelijaa, Mrs. Koivula, entinen Mary Mäki sekä Mrs. Johnson, jotka mielihyvällä palvelevat teitä.

Tämä myynti alkaa maanantaina syysk. 30 p. ja kestää perjantaihin lokak. 5 p.

LEVINES

Durham Street — Sudbury, Ont.

LABERGE LUMBER COMPANY

Täydellinen varasto rakennustarpeita

SIISTIÄ HUONEITA SAATAVANA

Lähellä rautatie asemia

964 Cathedral St., Montreal, Que.
Puhelin Plat. 3308

HEIKKI STRÖM

GENERAL WELDING CO.

10 Larch St. — AUTHORIZED UNITED MOTORS SERVICE — HARRISON — Puhelin 1940

SPESIALISTIT RADIAATTOREILLE

Me korjaamme kaiken tekoisia radiaattoreita.

Otamme ulos rikkinäiset osat, laitamme uudet jäähdyttäjät.

Työt taattu — Hinnat kohtuulliset — Nykyaikainen järjestelmä.

Sudbury, Ont.

Uusi Räätälinliike Sudburyssa

KANSALAISET! Kun tarvitsette teettää uuden puvun, niin voitte luottamuksella kääntyä puoleeni. Omaan 20 vuoden kokemuksen. Kankaan voitte valita oman harkintanne mukaan. Vanhat pukunne puhdistamme ja silitämme huolellisesti. Maksut niin uusista kuin vanhojenkin kuntoon laittamisesta kohtuulliset.

VILJO SIVULA

387 Antwerp St. — Sudbury, Ont.

Samalla kadulla kuin Alavon sauna.

Soo, Ont., ilmoituksia

Finnish Co-Op. Merchants Limited

SOON SUOMALAINEN OSUUSKAUPPA

välittää ensiluokan ruokatavaraa. Päivän halvimmat hinnat. Useammat Soon ruokatavarakauppiaat ovat pakoitettuja laskemaan hintojaan pysyäkseen meidän tasollamme. Toivomme edelleenkin kannatustanne kaupungissa, samoin linjalla ja lähiympäristöllä.

369 Wellington St., West. — Puheiln 1810.

WEST END RAUTAKAUPPA

MAALEJA, ÖLJYJÄ ja VERNISSAA — HUONEKALUJA ja URHEILUTARPEITA

COSCO ja BONIFERRO, omistajat

(Vastapäätä Imperial pankkia)

139 James Street — Puhelin 1176 — Sault Ste. Marie, Ont.

W. W. BALDWIN

Rakennustarpeita

Lautaa, päreitä, ovia ja ikkunoita, y.m.

— Puhelin 1824 —

540 Dundas St. ja A. C. R.

SAULT STE. MARIE, ONT.

Hilma Lindemanin SAUNA

on avionna joka arkipäivä 12—12 yöllä.

Huron ja Albert katujen kulmassa

SOO, ONT.

UUSI SAUNA

Avoinna joka arkipäivä kello 10 a.p. 12 yöllä.

John Aho,
340 Albert St. W.

Leipää

ja leivoksia tarjoamme summissa ja vähittäin kovaa leipää ja korppuja. Lähetetään pyydettäessä.

STEELTON BAKERY

Puhelin 2293 W.

309 Wellington St., W., Soo, Ont.

Matti Ketola

McFadden & McMillan

Asianajajat, lakimiehet, notariot y. m.

Konttori:

SAULT STE. MARIE, ONT.

Uriah McFadden, K. C.
E. V. McMillan.

Orthophonic Victrola fonografeja

ja uusia suomalaisia levyjä. Tulkaa katsomaan meidän varastoa

BARNES DRUG CO.

SAULT STE. MARIE, ONT.

FAUSTO STUDIO

Sault Ste. Marie, Ont.

Puhelin 557W — 367 Albert St. W.

Ensiluokan valokuvia, värikoskestus- ja kokonaisvärjäystyötä.

Erikoisalamme vihki- y.m. kuvia.

A. MacInnes, B.A. — W.H.C. Brien

MacINNES & BRIEN

Lakimiehet, Asianajajat, Notariot

363 Queen Str.,

Sault Ste. Marie, Ontario

Konttori vastapäätä Sault Streetiltä. Rahaa lainataan halvimmalla korolla

A. THOUN

Naisten, miesten ja lasten vaatetustavaraa

Puhelin 785 W. - 139-141 Huron St. Albert St. W. kulmassa

SAULT STE. MARIE, ONT.

Ruokaa ja asuntoa

saatavana. (P

K. AARNIO,
304 Albert St. W., Soo, Ont.

JOHN KONKA

JALKINELIIKE

Hyvä työ ja halvat hinnat.

375 Albert St. — Soo, Ontario

317 Albert St. W., Soo, Ont.

Hieroja

K. A. Leino, Raivon talo

336 Albert St. W., Soo, Ont.

MITÄ ON ELÄMÄ ILMAN HYVÄÄ RAVINTOA?

Parhain ravinto on hyvä leipä. Tämän tarpeen tyydyttää parhaiten Finnish Bakery, 201 John St., Sault Ste. Marie, Ont., Phone 1572J. Soittakaa kotia tai kysykää ajurilta. Myöskin kovat leivät, korput y.m. tilaukset täytetään heti ja huolella. (P

A. ANGILA, Prop.
Sault Ste. Marie, Ont.

Toht. F. V. GRADY

HAMMASLÄÄKÄRI

TUNNIT:

8.30—12 a.p. 1.30—6 j.p.p.

Maanantaina, keskiviikkona ja perjantaina tilauksen mukaan.

Konttori 2 Albert St. E.

SOO, ONT.

Watsonin apteekin yläkerrassa.

Puhelin 135 — Kotiin 426 M.